

YALBURT YAYLASI ARKEOLOJİK YÜZEY ARAŞTIRMA PROJESİ
(ILGIN, KONYA)
2012 SEZONU
ARAZİ ÇALIŞMALARI RAPORU

Ömür Harmanşah
Yard. Doç. Dr., Öğretim Üyesi, Brown Üniversitesi (ABD),
Joukowsky Arkeoloji ve Eskiçağ Dünyası Enstitüsü

Peri Johnson
Dr., Pennsylvania Üniversitesi (ABD)
Akdeniz Dünyası Sanat ve Arkeolojisi Ana Bilim Dalı

Giriş

Yalburt Yaylası Arkeolojik Yüzey Araştırması Projesi'nin üçüncü arazi sezonu 10 Temmuz-13 Ağustos 2012 tarihleri arasında T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün resmi izinleri ile, Yard. Doç. Dr. Ömür Harmanşah başkanlığında gerçekleştirildi. Projenin yardımcı başkanlığını ve saha koordinatörlüğünü Dr. Peri Johnson gerçekleştirdi. Saha çalışmalarına doktora öğrencileri Müge Durusu Tanrıöver (Brown Üniversitesi-ABD, Arkeoloji ve Eskiçağ Dünyası Anabilim Dalı), Zack Wainer (Brown Üniversitesi-ABD, Eski Ön Asya Çalışmaları Anabilim Dalı) ve Nilgün Öz (Orta Doğu Teknik Üniversitesi- Mimarlık Fakültesi, Mimari Koruma ve Restorasyon Anabilim Dalı) lisans öğrencileri Adam Bouche (Brown Üniversitesi-ABD) ve Aylin Oruç (Mustafa Kemal Üniversitesi) katıldılar. Tüm ekip üyelerine özverili çalışmaları için teşekkür ederiz. Bakanlık temsilcimiz Akşehir Müzesi arkeologlarından Muzaffer Saçkesen'di, kendisine müteşekkirimiz. Bu çalışmalar sırasında Müge Durusu-Tanrıöver Hitit İmparatorluk, Orta ve Geç Tunç Çağı seramikleri konusunun sorumluluğunu üzerine almıştır. Kendisinin bu rapora katkıları büyüktür. Projenin 2012 sezonunda finans desteği yine Brown Üniversitesi'nin akademik birimleri olan Mısırbilim ve Ön Asya Çalışmaları Bölümü, Joukowsky Arkeoloji ve Eskiçağ Dünyası Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler Dairesi, ve Lisans Eğitim ve Araştırma Ödülleri tarafından sağlanmıştır. Çalışmalar sonunda, yüzey araştırmasında elde edilen arkeolojik malzemeler 27 kutu olarak Akşehir Müzesi'ne teslim edilmiştir. 2012 arazi sezonu öncesinde projemiz Akşehir Müzesi ve Konya Arkeoloji Müzesi'ne başvurarak, projemizce 2010 ve 2011 sezonlarında toplanan ve Akşehir Müzesi'nde 41 kutu, Konya Arkeoloji Müzesi'nde 10 kutu

olmak üzere muhafaza edilen etüdlük envanterlik olmayan malzemenin arazi çalışmalarımız süresince ödünç alınarak Ilgın Şeker Fabrikası'ndaki proje laboratuvarına götürülmesi için izin istenmişti. Her iki müze de bu konudaki yardımlarını esirgememişlerdir, kendilerine canı gönülden teşekkür ederiz. Ayrıca projemiz, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün ilgili bölümlerine başvurarak Konya Arkeoloji Müzesi'nde muhafaza edilen etüdlük envanterlik olamayan eserlerin geçici olarak Akşehir Müzesi'ne her iki müzenin rızası ve görüşleri dahilinde aktarılması için dilekçe vermiştir. Bu düzenleme malzeme üzerinde çalışmamızı ve yayına hazırlamamıza son derece yardımcı olacaktır.

Amaçlar ve Objektifler

2012 sezonunun ana amacı, projemiz tarafından daha önce çalışılmamış olan iki adet nehir boyu hattının arkeolojik olarak incelenmesiydi. Bu kapsamda ilk araştırma hattı Yalburt Yaylasını tarihi doğu-batı anayoluna bağlayan ve Çavuşçu Gölü'nü batıdan besleyen nehir boyu oldu, ve bu nehir boyunun sistematik ve geniş kapsamlı olarak tespiti sezonun ana meşguliyetini temsil etti. Bu hat üzerindeki bazı belli başlı höyükler zaten Prof. Hasan Bahar ve Prof. Özdemir Koçak tarafından 1994 sezonunda tespit edilmişti. Buna ek olarak ikinci araştırma hattı, Ilgın Ovası'nı Beyşehir Gölü Havzası'na bağlayan Çiğil Deresi boyu teşkil ediyordu. Üçüncü olarak da Bulasan nehri vadisinde, Zaferiye köyü ile Mahmudiye köyü arasında kalıp geçtiğimiz senelerde gidilemeyen alanların taranması, özellikle de Düğer ve Mahmudiye çevresinin taranması programa alınmıştı. Ancak, ele alınan ilk nehir boyu araştırma hattının, hiç beklenmedik şekilde Çebişli-Reşadiye deresi boyunca M.Ö. ikinci bine ait arkeolojik alanlar açısından zengin ve yoğun bir peyzaj arzemesi ve bu bölgede gözlenen yoğun kaçakçılık sebebi ile, ikinci ve üçüncü nehir boyu hatları konusunda düşünülen çalışmalar ileriki sezonlara ertelenmek zorunda kalmıştır.

2012 sezonu, Yalburt Yaylası ile görsel bir ilişkisi de bulunan batı koridoru boyunca gözlenen yoğun yerleşim peyzajı hakkında ayrıntılı bir görüş sahibi olmamızı sağladı. Sezon boyunca karşılaşılan en büyük sürpriz, Çavuşçu Gölü'nün batı kısmında, ve gölün kuzeyinde Kuru Göl olarak bilinen barajlama yolu ile boşaltılmış göl havzasının bataklık alanlarında ve bu alana açılan nehir deltasında önemli arkeolojik alanların tespit edilmiş olmasıdır. Kurugöl'e nazır Yorazlar Köyü'nün muhtarı İlyas Bey'e göre Kurugöl ismi gölün drene edilmesinden öncesine dayanır. Bu dönemde gölün kış aylarında bataklık karakterli olduğu, yaz aylarında ise kuruduğu söylenmektedir. Yine 1960'larda inşa edilen barajın öncesinde Yorazlar ve Kapaklı köy halklarının bir kısmı geçimlerini göl ve çevresinden çatı inşasında kullanılan kamış

toplamakla sağlamakta idi. Çeşimli-Reşadiye nehrinin havzası Sultan Dağları'ndan başlar ve Sultan Dağları'nın yağış rejimlerine sahip olan digger nehirlerle karşılaştırılabilecek bir su debisi taşır. Aynı zamanda bu, nehrin önemli bir çökelti (sediman) yükünü de taşıdığı anlamına gelir. Bu açıdan 2012 sezonunda jeomorfolojik bir gözlem yapmamış olmakla beraber, gelecek sezonlarda Son Tunç Çağı'ndan beri taşınmış olan çökelti miktarlarının niceliksel ölçümü için bir çalışma yapmak gerekecektir. Bu çökelti yükünün önemli bir etkisi Çeşimli-Reşadiye nehir deltasıdır ki Yoğabaltık Höyük ile nehrin Çavuşçu Gölüne döküldüğü noktaya kadar olan kesimi Boğaz Çay olarak bilinir. Bu delta gölü boydan boya kesen bir kıstak oluşturur ve gölü kuzeyde Kurugöl ve güneyde Çavuşçu havzası olmak üzere ikiye böler. Bu kıstağın eskiçağda mevcut olup olmadığını şu an için bilemiyoruz, and cak bu konunun araştırılmasına yönelik olarak, özellikle Çavuşçu Göl kasabası'ndaki höyük ve bataklık alanları içinde yer alan Küçük Höyük ve Ada Tepe arazileri çevresinde geniş kapsamlı jeomorfolojik incelemeler gereklidir.

Bu çalışmalar haricinde Brown Üniversitesi doktora öğrencisi Müge Durusu-Tanrıöver 2012 yaz sezonunda Boğazköy kazı evinde bir haftalık bir çalışma yaparak, orada Prof. Ulf Deitrich Schoop'un gözetiminde, Schoop'un hazırladığı Boğazköy seramikleri etüdlük koleksiyonunu gözden geçirmiştir. Bu çalışma ışığında, Yalburt Yaylası projesine dönerek, daha önceki sezonlarımızda çeşitli arazilerden toplanmış olan Orta ve Son Tunç Çağı seramikleri üzerinde ayrıntılı bir çalışma başlatmıştır. Durusu-Tanrıöver, biz sunduğu raporunda da belirttiği gibi özellikle Çobankaya (102), Eldeş Nodalar Höyük (120), İmircik Tepe (140), Dereköy (144), Macar Mevkii (145), Kargaoğlu Höyük (149), Kapaklı Höyük (152), Çallı Ağıl Höyük (158) ve Aktepe Mağarası (163) arazileri seramik malzemesine odaklanmıştır. Kendisi bu çalışmaları 2013 yaz sezonunda da sürdürecektir.

Arazi metololojisi

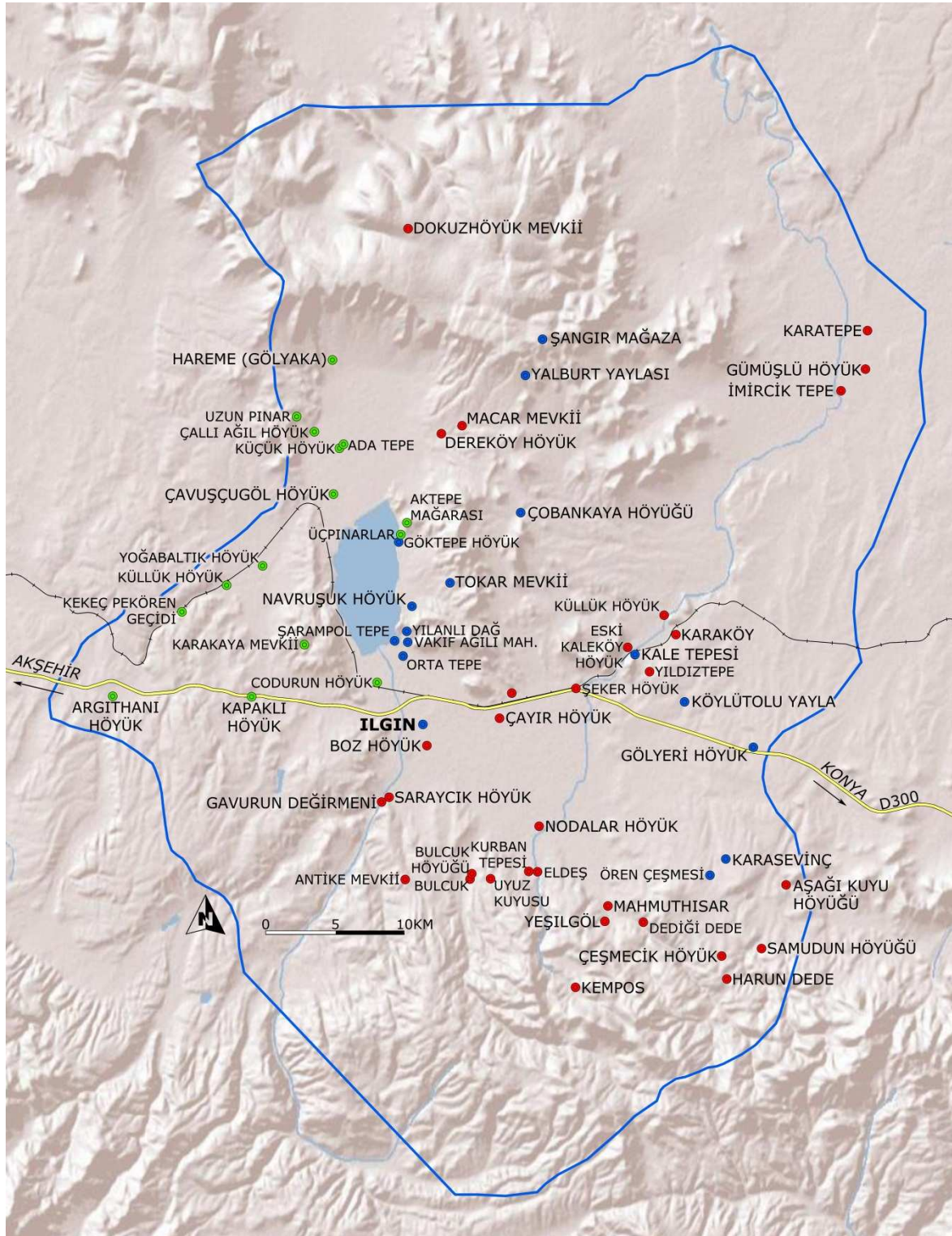
Metodolojik olarak, yoğun sistematik arazi yürüme metodları (%50 kapsamlı olarak ve 4 m. aralıklı) sadece Orta-Geç Tunç Çağı ve Demir Çağı yerleşimlerinde uygulandı. Geçtiğimiz yıldan farklı olarak, yağış miktarı Mayıs ve Haziran aylarında yüksek seviyelerde değil, ortalamaya daha yakın miktarda olduğundan sürülmemiş ve işlenmemiş arazilerde çalışma imkanı bulduk. Ancak özellikle sezon başında pek çok hasat edilmemiş tarlaya rastladık, dolayısıyla bu arazilere girmek mümkün olmadı. Pek çok araştırma ünitesinde yapılan çalışmalar ve yüzey malzemesi toplanmasına ek olarak, iki adet eski çağ taş ocağında (139 Yıldıztepe ve 164 Üç Pınarlar Mevkii). Elektronik Teodolit (EDM) aleti ile mimari

dokümantasyon çalışması yapılmıştır. Digital Globe firmasından 2012 yılı Haziran ayında satın aldığımız uydu fotoğrafının yer doğrulaması 2012 sezonunda gerçekleştirilmesi planlanmıştı. Ancak Reşadiye-Çiğil nehir hattında yapılan çalışmaların yoğunluğu bu faaliyete de izin vermemiştir. Buna karşılık, arazi çalışmamızın son iki haftasında Kale Tepesi, Göktepe Höyük, ve Yalburt Yaylası'nda ayrıca gigapan cihazı ile yüksek çözünürlüklü panoramic peyzaj fotoğrafı çekimleri gerçekleştirdik. Çalışmalar toplam olarak 18 yeni araştırma ünitesinde gerçekleştirilmiş, ve bunlara ek olarak Ilgın (100), Yalburt Yaylası (101), Göktepe Höyük (115), ve Yıldıztepe (139) arazilerine geri dönülerek, çeşitli (topografik, mimari ve görsel) belgeleme çalışmaları yapılmıştır.

Tablo 1

2012 Sezonunda çalışılan araştırma birimleri, UTM cinsinden koordinatları ve rakımları.

No	İsmi	Bağlı olduğu ilçe ve köy	UTM Doğu	UTM Kuzey	Rakım
100	Ilgın (Kent Merkezi)	Ilgın, Merkez	0404337	4237176	1035 m
101	Yalburt Yaylası	Ilgın, Çobankaya	0410898	4256763	1336 m
102	Çobankaya Höyüğü	Ilgın, Çobankaya	0410505	4248954	1167 m
115	Göktepe Höyük	Ilgın, Gedikören	0403546	4247376	1034 m
139	Yıldıztepe	Ilgın, Karaköy	0417743	4239849	985 m.
140	İmircik Tepe	Kadınhanı, Atlantı	0428914	4255619	982 m.
141	Gümüşlü Höyük	Kadınhanı, Atlantı	0430298	4256918	1372 m.
142	Çeşmecik Höyük	Kadınhanı, Çeşmecik	0422053	4222258	1360 m.
143	Kempos	Ilgın, Gökçeyurt	0413351	4221883	1360 m.
144	Dereköy Höyük	Ilgın, Dereköy	0406012	4253509	1101 m.
145	Macar Mevkii	Ilgın, Dereköy	0407244	4253936	1130 m.
146	Dokuzhöyük Mevkii	Yunak, Hursunlu	0404277	4265518	1450 m.
147	Argıthanı Höyük Camii Mevkii	Ilgın, Argıthanı	0387084	4238795	1102 m.
148	Argıtbaşa Tekke Mevkii	Ilgın, Argıthanı	0386533	4235941	1121 m.
149	Kargaoğlu (Kavganın) Höyük	Ilgın, Argıthanı	0384847	4242876	1064 m.
150	Karakaya Mevkii	Ilgın, Kapaklı Köyü	0398090	4241587	1202 m.
151	Kale Tepesi	Ilgın, Kapaklı Köyü	0383283	4235280	1230 m.
152	Kapaklı Höyük	Ilgın, Kapaklı Köyü	0395034	4238663	1119 m.
153	Kekeç Pekören Geçidi	Ilgın, Argıthanı	0391107	4243545	1074 m.
154	Reşadiye Küllük Höyük	Ilgın, Boğazkent Köyü	0393686	4245024	1063 m.
155	Yoğabaltık Höyük	Ilgın, Argıthanı	0395759	4246101	1062 m.
156	Çavuşçugöl Höyük	Ilgın, Çavuşçu Göl	0399854	4250136	1039 m.
157	Uzun Pınar	Ilgın, Çavuşçugöl	0397810	4254569	1156 m.
158	Çallı Ağıl Höyük	Ilgın, Çavuşçugöl	0398813	4253696	1038 m.
159	Küçük Höyük	Ilgın, Çavuşçugöl	040099	4251641	1032 m.
160	Ada Tepe	Ilgın, Çavuşçugöl	0400462	4252965	1032 m.
161	Hareme (Gölyaka)	Ilgın	0399905	4257756	1060 m.
162	Codurun Höyük	Ilgın	0402218	4239383	1034 m.
163	Aktepe Mağarası	Ilgın	0404026	4248457	1127 m.
164	Üçpınarlar	Ilgın, Yörözlü	0403668	4247785	1050 m.

HARITA 1. Yalbur Yaylası 2010-2012 Sezonları Araştırma Birimleri ve Çalışma Alanı

● 2010 ● 2011 ● 2012

100 İlgin Kent Merkezi

İlgin kent merkezi'nde 2010 yılında yaptığımız çalışmalarda Behlül Bey Mahallesi, Muhsin Yazıcıoğlu Caddesi üzerindeki, İlgin Belediyesi tarafından onarılarak Kent Tarihi Müzesi'ne dönüştürülmüş olan Eski Askerlik Şubesi'nin hemen batısındaki parka sergilenen yazıtlı ve kabartmalı mimari taş eserlerin dökümü yapılmış, çizimleri hazırlanmış ve kayda alınmıştı. 2012 sezonunda, Kent müzesinin önünde 2010 sezonunda gözlenmemiş olan yeni arkeolojik mermer parçalardan sekiz adedi daha belgelenmiş ve buluntu formlarıyla kayda geçirilmiştir. Buna ek olarak, şehrin öteki ucunda, Itfaiye kompleksinin avlusu içinde muhafaza edilen, kentin yine aynı klasik dönemlerine ait olduğu gözlenen bir dizi mimari parça, stel ve heykel parçaları kayda alınmış, ancak ayrıntılı çalışmalar ileriki sezonlara bırakılmıştır. İlgin şehir merkezinin eskiçağda Tyraeion adıyla bilinen önemli bir Roma kenti olduğu bilinmekte, ancak modern kentsel alan içinde Roma kent merkezinin hangi mevkide bulunduğu bilinmemektedir.

101 Yalburt Yaylası

2012 sezonunda Yalburt Yaylası'nda sadece bir günlük bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimari Koruma ve Restorasyon Anabilim Dalı'nda doktora çalışmalarını sürdüren ekip üyemiz Nilgün Öz, Yalburt Anıtı ve çevresi için önümüzdeki senelerde düşündüğümüz mimari koruma ve arkeolojik alan yönetimi projelerine hazırlık amaçlı olarak bir çalışma başlatmıştır. 1970'li yıllarda Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin kazıları sonrasında restore edilen bir üst örtü ile korumaya alınan Yalburt Havuz Anıtı'nın çatısı maalesef bakımsızlık nedeni ile uçmuş ve anıtı koruyamaz olmuştur. Anıtın hiyeroglifli yapı taşlarını destekleyen temeller betonarme olduğundan bu betonarme destekler erozyona uğramıştır, bu durum da dolayısı ile yapının hızla bozunuma uğradığı gözlenmektedir. Yalburt Projesi 2013 yılı araştırma sezonu ile mimari konservatörler ve koruma uzmanları danışmanlığında yapının ve çevresinin durumu ile ilgili ayrıntılı bir rapor hazırlayarak genel müdürlüğümüze iletecek, finans başvurularını gerçekleştirecek ve bir mimari koruma ve çevresel rehabilitasyon çalışması başlatacaktır.

Yalburt Yaylası'nda önceki sezonlarda, yoğun dikenli bitki örtüsü sebebi ile yüzey malzemesi toplanamayan bir alan (Mahal 12) bugünkü asphalt yolun hemen doğusu ile çeşme arasında kalan ve kuzeyinde Devlet Su İşlerinin derin kanalları ile sınırlanan üçgen sırt idi. Burada

yoğun bir yüzey taraması gerçekleştirilmiştir. Bu alandan toplanan seramikler, arazinin tarihlemesini etkileyecek yeni buluntular vermemiştir. Bu seramiklerden beş adet İlk Tunç Çağı'na ait gövde parçası ele geçmiştir önemli olarak. Bunun dışında ele geçen bir kaç çatı kremidi, bu arazide nadir rastlanan buluntulardandır. Ancak bu kiremitlerin bu alanda çatılı binalar bulunduğuna işaret etmesi gerekmez, höyük'ten sürüklenmiş olabilir. Bunlar dışındaki seramikler Helenistik ve Roma dönemi ince ve kaba mallarından oluşur. Bunlar arasında Roma imparatorluk dönemi kırmızı terra sigillata (M.Ö. 1. yy- M.S. 3.yy) ve gri (kaba) Helenistik malları önde gelirler.

139. Yıldız Tepe

2011 Sezonunda Jeomorfolog ve Çevre Bilimleri uzmanı Ben Marsh'ın yardımı ile tespit ettiğimiz ve geçen seneki raporumuzda ayrıntılı olarak sunduğumuz Yıldız Tepe Geç Tunç Çağı (Hitit İmparatorluk Dönemi) taş ocağı 2012 sezonunda tekrar ziyaret edilmiştir. Kale Tepesi (104)'nin 1 km güneydoğusunda bulunan ocak, Karaköy'ün güney çıkışından devam eden bir stabilize yol vesilesiyle ulaşılmaktadır. Kuş uçuşu, Karaköy'ün 2,5 km güneybatısında, Zaferiye'nin ise 2 km doğu-kuzeydoğusunda bulunmaktadır. 2011 raporunda da belirtildiği gibi, Yıldıztepe Mevkii'ndeki marl-kireçtaşı anakayasası, Kale Tepesi savunma duvarlarında kullanılmış olan taşın bu çevrede bulunabildiği tek mikrojeolojik alandır. Yıldıztepe'de 2011 ve 2012'de yaptığımız incelemelerde, yoğun ve anıtsal taş kesim ve oyma faaliyetleri, kesilmiş anakayanın içinde kesim galerileri gözlenmiştir. Bu galerilerde demir taş işçilik aletleri ve keski izlerine rastlanmamış, bunun yerine yoğun ve yaygın olarak yeşil gabbro taş çekiç parçaları ve kırıntılarına rastlanmıştır. Yeşil gabbro taşlara yine bu alan dışında yüzey araştırma birimlerimizin hiçbirinde rastlamadık. Bu buluntular bizlere burada bir Tunç Çağı taş ocağı ile karşı karşıya olduğumuzu gösterir ve bu taş ocağı ile Kale Tepesi'ndeki Hitit İmparatorluk dönemine tarihlediğimiz kale yapısı arasındaki ilişkiye ışık tutar.

2012 sezonunda Yıldıztepe'de elektronik teodolit aletiyle topoğrafik ve mimari ölçüm ve belgeleme yapılmıştır. Elle ayrıntılı olarak çizilen taş ocağı plan eskizinin üzerine alınan pek çok EDM noktası sayesinde, bu eskiz ölçekli ve topoğrafik olarak doğru bir plana dönüştürülebilecektir. Yıldıztepe'deki çalışmalar sırasında gabbro taş alet parçaları, obsidyen, ve seramikler toplanmıştır. Seramik malzemeler üzerindeki tarihleme çalışmalarımız devam etmektedir.

147. Argıthanı Höyük Camii Mevkii (Argıthanı Höyük)

Argıthanı, Çebişli Deresi vadisinin kıyısında, doğu-batı anayolunun üzerindedir. Konum olarak, Ilgın'ın batısında, Kapaklı ile Argıthanı arasında kalan önemli bir geçidin eteklerinde yer alır. Ayrıca, Kuzeydoğu-Güneybatı doğrultusunda uzanan dar Kekeçboğazı vadisinin açılarak geniş bir peyzaja kavuştuğu noktayı teşkil eder. Yerleşimin Osmanlı yer adına bakılırsa, kervanlar için her zaman için önemli bir durak noktası oluşturduğu kesindir. Osmanlı kayıtlarından da bilinen ve tarihi 16. Yüzyıl başlarına kadar uzanan, yakın zamanlara kadar ayakta kalmış olan tarihi Arkıt Köprüsü, maalesef bugün bazı yeni inşaatların temel çalışmaları sırasında gömülmüştür (Boran v.d. 2001: 102).

Argıthanı Cami Höyük Mevkii, eski haritalarda görüldüğü gibi Çebişli Deresinin batı yamacının teraslarında, sel yatağının yukarısında kalacak şekilde yerleşmiş yaygın bir höyük olarak değerlendirilebilir. Bugün Argıthanı kasabası yerleşim dokusu içerisinde kalmış olan höyüğün üzerinde oldukça yeni inşa edilmiş bir cami oturur ve yol inşası ve cadde kaldırım döşemesi dolayısıyla teraslı konik bir forma sahiptir. Üzerine caminin oturduğu teras, çevresini dolanan caddeden 2 m. kadar yüksektedir. Bu teraslamanın son 30 yıllık bir geçmişe sahip olduğu düşünülmektedir, ancak buradaki caminin yıkımına yol açan 1999 depreminden sonraki cami inşaatı ile eşzamanlı da olabilir. Bu teraslama ve inşaat faaliyetleri önemli miktarlarda arkeolojik malzemenin aşağı sürüklenmiş olması muhtemeldir, ancak buradaki teraslı açık alanlar aynı zamanda çitle çevrilmişler ve ağaçlandırılmışlardır. Bu alan iki ayrı mahal olarak çalışmıştır, ancak her ikisinde de yüzey görünürlüğü oldukça düşüktür, özellikle de arazi dışından getirilmiş dolgu toprak sebebi ile. Cami ve çevresindeki Mahal 1'de az sayıda da olsa İlk Tunç Çağı kırmızı astarlı perdahlı mallara rastlanmıştır. Ancak zaten bu arazide çok az yüzey buluntusu ele geçmiştir. Göreceli olarak gri malların bolluğu diyagnostik örnekleri olmamasına rağmen arazide Demir Çağı'nın varlığına işaret eder. Helenistik ve Roma dönemlerine ait malzemeler de toplanmış, ve bunlara bir kaç seramik parçası ve bir çatı kiremidi ile Osmanlı ya da erken 20. Yüzyıl da eklenmiştir. Caminin güneyindeki çimenlik boş alan olan Mahal 2'de ise İlk Tunç kırmızı perdahlı mallar Mahal 1'deki malzeme ile örtüşür ancak sadece diyagnostik olmayan gövde parçalarıyla temsil edilir. Caminin doğusundaki ağaçlıklı arazi olan Mahal 3'te sadece İlk Tunç seramiklerine rastlanmıştır. Mahal 2 ve 3'ün altında yeralan, höyüğün çevresini dolanan dairesel caddede ve onun ötesindeki uzun arsalarda çöplük alanları dolayısıyla malzemeye rastlanmamıştır ancak bu alanlarda yerleşimin devam ettiği muhtemeldir.

Arazi Argıthanı Höyük adı altında 1. Derece arkeolojik sit alan olarak tescillidir. Prof. Hasan Bahar'ın yayınlarında Argıthanı (Cami) Höyük adıyla anılır (Bahar 1996: 158).

Resim 1. Argıthanı Höyük Camii Mevkii, genel görünüm.

148. Argıt Baba Tekke Mevkii

Argıt Baba Tekke Mevkii, Çeşimli Deresi'nin doğu kıyısındaki teraslarda Argıthanı kasabasından Doğanhisara giden yol üzerinde üçüncü kilometrede yer alır (Resim 2). Burada yakın zamanlarda tamir ya da yeniden inşa edilmiş küçük ve eski bir mescit bulunur ki, Selçuklu döneminin Ulu Cami tipinin minik bir örneği izlenimini verir. Ilgın Ovası'nın öte yakasında, Mahmuthisar-Beykonak yakınlarında 2011 sezonunda üzerinde çalıştığımız Dediğin Dede Tekkesi gibi buradaki Argıt Baba Tekkesi, ortaçağda bölgeye gelerek yore halkının İslamlaştırılmasında etkin rol oynamış bir evliyaya danmış bir ibadet mekanı ve ziyaret olduğunu düşünmekteyiz. Argıthanı Belediye Başkanı'nın tarafımıza ilettiği gibi Argıthanı Kasabası Belediye Parkı'nda kümelenmiş olan klasik dönem mimari parçaların bu Argıt Baba mevkisinden gelmiş olması da bu ihtimali güçlendirmektedir. Üzerilerinde yazıtlardan anlaşıldığı kadarı ile bu bloklar Doğanhisar yakınlarında ve Argıt Baba

Tekkesi'nin 7 km. kadar güneybatısında olan Koçaş köyünde bulunan Hadrianopolis adlı eskiçağ yerleşiminden gelmiş olmalıdırlar. Bu bloklar büyük olasılıkla Argıt Baba mevkiinde Selçuklu Dönemi'nden daha önce kurulmuş bir kilisede devşirme malzeme olarak kullanılmış olmalıdırlar.

Bölgenin topoğrafyası doğu yönünde yoğun bir şekilde derin yarıklarla bölünen yüksek bir plato yeralır. Bu istikamette, Tekke'nin tam olarak doğu hizasında asphalt yolun öte yanında bu derin yarıklardan birinden bir pınar kaynar. Çalışmalarımız sırasında Karayolları Genel Müdürlüğü'nce sürdürülmekte olan yol çalışmaları yol genişletme çalışmaları sırasında tam da bu hatta, muhtemelen Osmanlı dönemine ait pişmiş toprak bir su borusu açığa çıkarmıştır. Harçla yoğun bir şekilde sıvanmış ve içerisinde çok az kalsiyum karbonat içeren bu oluk geç Osmanlı ya da erken 20. yüzyıla tarihlenebilir.

Mahal 1, taş duvarla çevrilmiş olan Tekke külliyesini kaplar ki buradaki yoğun bitki örtüsü yüzey görünürlüğünü son derece aza indirmiştir. Tekke'nin arkasındaki mezarlık alanda mezar taşı olarak kullanılmış devşirme mimari parçalar incelenmiştir. Mahal 2, asphalt yolun doğusunda, su kaynağı ile asphalt yol arasında kalan eğimli sırtlar olarak belirlendi, ki bu alanda oldukça seyrek bir buluntu yoğunluğu görüldü. Bu alanda en önde gelen buluntular en erken Geç Helenistik ve büyük olasılıkla Osmanlıya tarihlenebilecek mallar oldu. Mahal 3 ise bu alanine aksi doğrultuda, Çebişi Derenin hemen kıyısına, taşkın yatağı boyunca uzanan alan olarak belirlendi. Bu alan Tekke'nin batısında ve Tekke'nin üzerinde bulunduğu terastan alt seviyede idi. Bu tarladaki toprak sürümü Tekke'yi çevreleyen tarlaların üzerini kapladığı yayvan bir höyüğün üst tabakalarını kesmiş olmalıdır. Bir dizi harman kızağına ait çörtlerle birlikte, Mahal 3'ten toplanan seramikler yoğunlukla Osmanlı ve kısmen de Selçuklu mallarıdır. Bunun dışında ince ve seyrek bir Geç Helenistik ve Erken Roma buluntu dokusu verir. Bu malzemeler, dere taşkın yatağından, Tekke'ye kadar uzanan tarlalarda benzer yoğunluklarla gözlenir, ancak bu aralıktaki tarlalar hasat edilmemiş olmalarından dolayı ayrıntılı olarak araştırılamamıştır. Buna ek olarak aynı malzeme Mahal 3'ün kuzeyindeki ceviz fidanlığında da devam eder.

Resim 2. *Argıt Baba Tekkesi, doğudan görünüş.*

Büyük olasılıkla bu arazi Prof. Hasan Bahar'ın yayınlarında bahsini ettiği Çebişli I arazisi olmalıdır, ancak kendisi yayınlarında Tekke'den bahsetmediğinden bu varsayım henüz kesinleşmemiştir (Bahar 1996: 158). Eğer bu varsayım doğru ise arazi Çebişli Höyük adı ile 1. derece arkeolojik sit alan olarak tescillidir. Ne var ki, Argıt Baba Tekkesi ve anayolun doğusundaki kesimler muhakkak ki, bu höyük sınırları içerisinde sayılmamışlardır. Her halükarda Argıt Baba Tekkesi arkeolojik sit alan ve tarihi eser olarak tescil edilmelidir.

149. Kargaoğlu Höyük

Argıthanı kasabasının 5 km kuzeybatısında yer alan Kargaoğlu Höyük, Kuyumcu Pınar'dan başlayarak pek çok pınar tarafından beslenen Boğazçay Deresi'nin kıvrımlı halkası içerisine yerleşmiştir. Daha aşağı seviyelerde Akpınar ve Gözpınarı kaynakları tarafından da beslenen bu Dere Akşir Gölü'ne dökülür. Höyüğün hemen kuzeybatısında derenin karşı kıyısına bitişik yoğun ağaçlık alanda, halen aktif bir dizi pınar mevcuttur. Prof. Hasan Bahar'ın

yayınlarında Kavganın Höyük adıyla da anılan Kargaoğlu Höyüğü üç tarafı dere ile çevrilidir (Bahar, Karauğuz ve Koçak 1996: 28-29).

Höyüğün zirvesinin kuzeyinde kalan dik yamaç son derece iyi korunmuş İlk Tunç ve İkinci Bin malları vermiştir. İlk izlenimlerimize göre, höyük morfolojik olarak oluşumunun önemli bir kısmını bu iki devre, yani Tunç Çağı'na borçludur. Bu erken dönem malzemesinin batıda dere yatağına ve doğuda stabilize yola kadar yayılıp yayılmadığı anlaşılamamıştır, zira bu tarlalar yüzey araştırmamız sırasındaki hasat edilmemiş olduklarından 2012 sezonunda araştırılamamışlardır. Çalışmalarımız sırasında ikisi höyüğün üzerinde, biri de höyüğün kuzeybatısında, stabilize yolun ötesinde olmak üzere üç tarla yoğun olarak yüzey malzemesi açısından taranmıştır. Yeni hasat edilmiş ve sürülmüş olan Mahal 1 tarlası höyüğün üzerinde yer almaktaydı ve bizlere yüksek görünürlüklü bir alan sunmaktaydı. Bu tarlada Son Tunç Çağı'na ait mallar elde edeceğimizi düşünerek %50 kapsamlı olarak sistematik yüzey toplaması gerçekleştirdik. Ancak bu mahal Orta-Geç Helenistik ve Roma malları ile tamamen kaplı idi. Yine de, bütün olarak ele alındığında Kargaoğlu Höyüğü sınırlı miktarlarda da olsa Geç Tunç Çağı'na tarihlenebilecek seramik vermiştir, özellikle gövde parçaları ve monoton Hitit malları Orta Tunç Çağı ile Geç Tunç Çağı arasındaki sürece yayılır. Seramikler üzerindeki ikincil yangın izleri malların sağlıklı olarak tarihlenmesini şimdilik engellemektedir, dolayısıyla höyüğün Geç Tunç Çağı'ndaki karakteri konusunda daha fazla çalışma yapmak gereklidir. Yine bu mahalde, çok miktarda İlk Tunç Çağı seramiği de ele geçmiştir, ki bu mallardan bazıları ilginç ağızlar sergilerler ve ciddi olarak araştırılmalıdırlar. Mahal 1'de aynı zamanda bir dizi basalt ve kireçtaşı öğütme taşı parçaları ele geçmiş, bu parçalar fotoğraflanarak yerinde bırakılmışlardır. Mahal 2 ise nadasa bırakılmış yoğun bitki örtülü bir tarla olduğundan yüzey görünürlüğü oldukça düşüktü. Bazı İlk Tunç Çağı ve Roma dönemi çanak çömlek parçaları bu mahalde yaygındır. Mahal 3 höyüğün kuzey doğu istikametinde, stabilize yolun öte yanında yer alır. Yoğunlukla Helenistik ve Roma dönemine ait ve kısmen de olsa höyükten bilinen daha eski dönemlere de örnekler verir. Bu çevrede eski bir mezarlığın olduğu söylenmektedir ancak yeri tespit edilememiştir.

Kargaoğlu Höyüğü 1inci derece arkeolojik sit alan olarak tescillidir.

Resim 3. Kargaoğlu Höyüğü, Mahal 1 tarlasında ekip üyeleri yüzey malzemesi toplarken.

150. Karakaya Mevkii

Karakaya Mevkii, Kapaklı Köyü'nün kuzeydoğusunda Karakaya Tepesi zirvesi ve çevresine kümelenmiş geniş ve yaygın bir arkeolojik peyzajdır. Kapaklı Köyü'nü Çavuşçu Gölü havzasına bağlayan stabilize yol üzerindeki tek dağ geçidine hakim bir arazidir. Aynı yol Karakaya zirvesinin öte yanındaki Uzun Pınar (157) Hitit-Helenistik kale yerleşmesini, doğu-batı doğrultusundaki Kapaklı'dan geçen ana kervan yoluna bağlar. Karakaya Mevkii'nin bu kervan yolu ile görsel ilişkisi kuvvetlidir. Karakaya zirvesine doğru tırmanarak Çavuşçu Gölü'ne inen yolu takip ederken ziyaret ettiğimiz ilk arkeolojik alan yakın zamanlarda kaçakçılar tarafından tahrip edilmiş bir anıt mezar idi (Mahal 1). Tamamen tahrip edilmiş olan anıt mezarda kaçakçılar anakayaya kadar inerek tüm mimari ve diğer arkeolojik buluntuları imha etmişlerdir. Ancak mezar çevresinden toplanan seramik örnekleri pişirme ve gündelik gri seramiklerden oluşur ve bu anıt mezarın Geç Helenistik bir tümülüs ya da taş oda mezar olduğu izlenimini verir. Üst düz yüzeyi sinterlenmiş siyah astarlı ince gri seramik parçası buradan ele geçmiş olan en tanılayıcı parçadır ve M.Ö. 2. ila 1. Yüzyıla tarihlenir.

Stablize yoldan devam edildiğinde, Karakaya tepesinin doğu yamaçlarında büyük bir kayanın üst sırtlardan yakın tarihlerde yuvarlanarak durduğu alanda, sel yatağı içerisinde bir pınar ve çevresine yayılan arkeolojik alan tespit edildi (Mahal 2). Bu pınar mikaşist be kireçtaşı kayalık katmanların biraraya geldiği kontakt noktasında konumlanmıştır. Pınar ve çevresinde genel olarak yoğunlukla Helenistik döneme tarihlenebilecek seramikler ele geçmiştir. Bu pınar mahalline ek olarak stablize yolun kestiği alan Mahal 3 ve yolun kuzeybatısında yükselen yamaç Mahal 4 olarak adlandırılmıştır. Mahal 4 alanının aslında, ayırmsanabilir bir bitki örtüsü ile kaplı, yüzeyde derin kültürel topraklara sahip yassı bir höyük olduğu gözlenmiştir. Mahal 4'te %50 kapsamlı olarak bir kesit (transect) taraması gerçekleştirdik. Yolda, yani Mahal 3'te toplanan malzemeler gene olarak M.O. 3. Yüzyıldan başlayarak 0'a kadar uzanan bir kültür tabakası sunar. Arazinin yüksek rakımı ve buradaki pınarın kısıtlı kaynağı göz önüne alındığında, arazinin erken Roma döneminde terkedildiğini göstermektedir. Bu Helenistik dönem arazileri bölgedeki Helenistik peyzajın zenginliğini örneklerken ortak yol ve çevresinde oluşan kültürel toplulukların yoğunluğuna işaret eder. Öte yandan da Helenistik dönem sonunda ortadan kalkan yerleşmeler aslında Helenistik krallıklar döneminde bölgede siyasi ve askeri istikrarsızlığı belgeler. Mahal 4 az miktarda kırmızı terra sigillata örnekleri vermişken, bu malzemeler içinde hiçbir parça yerleşimin M.Ö. 50 yıllarından sonra devamlılık gösterdiğini kanıtlamaz.

Mahal 5, Karakaya Tepesi'nin zirvesindeki, Kapaklı kasabasına yukarıdan bakan dikdörtgen anıtsal bina ve çevresini teşkil eder. Bu anıtsal yapı moloz taş ile harçsız olarak inşa edilmiş duvarları olave bir teras üzerine inşa edilmiştir. Duvar yüzlerinin bir kısmı iyi korunmuştur, ancak güvenilir bir duvar kalınlığı ölçüsü alınamamıştır. Konumu ve inşa teknikleri ile yapı bir gözetleme kulesi ve barınağı izlenimi vermektedir. Tek bir Ortaçağ seramik parçası haricinde burada bulunan seramikler binayı kesin olarak Helenistik döneme tarihler.

Karakaya Tepesi'nin güneyinde, Mahal 1'deki tümülüs'ün 1 km kadar güneyinde Sarı Gazi olarak bilinen mevkide de bir pınar, bir eski mezarlık ve arkeolojik malzemenin bulunduğu tarafımıza yerel halk tarafından iletilmiştir, ancak 2012 sezonunda Sarı Gazi arazisi ziyaret edilememiştir. Arazi gelecek sezonlar için programa alınmıştır.

Karakaya Mevkii, bir arkeolojik sit alan olarak tescilli değildir ve henüz hakkında bir yayın yoktur. Dolayısıyla arazi tescillenmek üzere Konya Bölge Koruma Kurulu'na bildirilmelidir.

Resim 4. Karakaya Tepesi’nden Kapaklı Köyü’nün görünümü. Ön planda kaçakçı kazıları ile tahrip edilmiş olan Helenistik tümülüs/taş oda mezar. Geri planda Kapaklı Höyük ve Kale Tepesi izlenebilmektedir.

151. Kale Tepesi (Kapaklı)

Kapaklı Köyünün 3.5 km güney-güneybatısında doğal bir tepe üzerinde yeralan Kale Tepesi, Kapaklı’dan Sebiller köyüne giden asphalt yolun hemen doğu tarafındadır. Kale Tepesi kuzey-güney doğrultusunda Sebiller’e doğru uzanan dar vadinin, Kapaklı köyü çevresindeki tarlalarının bulunduğu engebeli ovaya açıldığı geçide yukarıdan bakan sırtın kuzey burnunda yeralır. Bu yerleşim muhtemelen yüzeydeki moloz duvar kalıntıları tarafından tanımlanan alanla sınırlı küçük bir yerleşimdir. Bu duvar kalıntılarının bulunduğu yüksek alan (Mahal 1) ile burnun güney kesimi, derin olmayan bir hendekle ayrılmıştır, ki bu düzenleme yerleşimin anıtsal bir çevre duvarıyla çevrilmiş olduğunu düşündürür. Bu küçük ancak anıtsal yerleşimin bir köy değil, yüksek duvarlara sahip büyük bir çiftlik olma ihtimali de vardır. Ancak yüzey buluntularının çizdiği yoksul profil buradaki yerleşimin bir villa olmadığını gösterir.

Resim 5. Kale Tepesi'nin Kapaklı köyü yönünden görünüşü.

Yolun batı kıyısındaki kayalık alanda su sızıntıları izlenmekte ise de arazinin zengin bir pınar gibi bir su kaynağına sahip olmadığı gözlenir. Jeolojik olarak arazi Alt-Orta Miyosen Aşağıçığıl Formasyonu'nun kıyısında yer alır, ve kireçtaşı, kumtaşı, marl, kil, tufa, küme, ve linyit formasyonları Sebillere doğru uzanır. Vadinin karşı yakasında bugün çobanlar tarafından hayvan barınağı olarak kullanılan bir mağara/kaya barınağı yer alır. Bu mağara oluşumu, suyu taşıyan kireçtaşı tabakalar ile altındaki marl türü geçirgen olmayan tabakalar arasındaki ilişkiye işaret ederek uzun vadede bu alanda su kaynaklarının daha zengin olmuş olabileceğini düşündürür. Alternatif olarak, bu Roma dönemi yerleşiminin su ihtiyacını kuyular da sağlamış olabilir. Yerleşim yüzey mimari kalıntılarının çevresinde, sırtın üst kısımlarında Helenistik dönem seramikleri de ele geçmiştir. Mahal 1'de, yani Roma dönemi mimari kalıntılarının yoğun olduğu alanda, seramikler genellikle en erken olarak M.Ö. 1. Yy'a tarihlenebilir. Mahal 2 ise bu mahal 1 alanı içerisinde derin ve geniş bir kaçakçı çukuru olarak belirlenmiştir ve buradaki tabaka kesitleri ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu kesitte Geç Helenistik ve İmparatorluk dönemi Roma pişirme kabı seramikleri ele geçmiştir. Ayrıca beyaz astarlı kiremit rengi mallar geç Roma dönemini temsil ediyor olmalıdır.

Kale Tepesi (Kapaklı) arkeolojik alan olarak tescilli değildir ve yayınlarda yer almaz. Konya Bölge Koruma Kurulu'na tescillenmek üzere bilgileri iletilmelidir.

152. Kapaklı Höyük

Kapaklı Köyü'nün hemen kuzey sınırında yer alan Kapaklı Höyük Ilgın'ı Akşehir'e bağlayan karayolu tarafından ortadan ikiye bölünmek suretiyle kesilmiş ve karayolları inşaatı sayesinde kısmen de olsa tahrip edilmiştir. Boğazkent'e giden eski yolun batı yanında ve dere yatağının sol (kuzey) kıyısında konumlanan höyüğün dere yatağına yaslanan güney ve doğu kısımları kısa biçilmiş yeşil otlak alandır. Bu kesintili dere, köyün güneybatısından gelerek Boğazkent'e doğru akar, ve köyün kuzeyindeki meyva bahçelerini ve üzüm bağlarını besler. Dere, yağmurlar tarafından pınarlardan beslenir. Kapaklı, Argıthanı ile Ilgın arasında kalan dağ geçidine 1 km. mesafede olmasına rağmen, höyük Boğazkent'e doğru inen vadiye ve Ilgın'a uzanan yola görsel ilişki bakımından hakimdir. Buradaki geçit, Derinkulağın Tepesi ile Akbayır Tepesi arasındaki sırtta yer alır, höyük ise geçidin eteklerinde alçak bir burun oluşturur. Höyük yerleşiminin yüksek kısmının önemli bir kesimi yakın dönemlerde inşa edilmiş karayolunun güney kesiminde kalmıştır, ancak höyük ve onun eteklerindeki düz yerleşim alanı yolun kuzey tarafında da epeyce devam eder. Höyük ve hemen güneyindeki dere kıyısı halen inşaat çöplüğü olarak kullanılmaktadır, dolayısıyla oldukça müdahaleye uğramıştır. Çöp dökmenin ötesinde höyüğün kenarında açılmış olan sayısız çukur epeyce kültürel malzemeye zarar vermiştir. Bu çukurlar höyükten kerpiç tuğla yapmak amacı ile killi toprak almak amacıyla açılmış olmalıdır, höyük bir kil ocağı işlevini görmektedir.

Mahal 1 höyüğün bu güney kesiminde zarar görmüş, açığa çıkarılmış alanlar olarak belirlenirken, höyüğün tepesinde görünürlük yoğun bitki örtüsü sebebi ile sifıra yaklaşır. Höyük üzerindeki malzemenin önemli bir kısmı İlk Tunç Çağı'na aittir. Durusu-Tanrıöver ise yine bu Mahal'de ikinci bin seramikleri tespit etmiştir. Bunlara ek olarak Helenistik ve çok az miktarda da yeşil sırlı seramik ele geçmiştir. Mahal 2 is yolun kesitinin güneydeki yakası olarak belirlendi. Yol kesitinin alt seviyeleri katman kesitlerinden doğrudan seramik toplanması yöntemi ile incelemiş, kesitin üst kısmındaki çokça müdahale görmüş alanlar ve karayolları buldozerlerinin ittiği yığıntılar ise ayrıca ve daha gelişigüzel toplanmıştır. Bu kesitten gelen mallar İlk Tunç Çağı seramiklerinin aksine iri taneli saman katkılı hamur ve krem rengi perdahlıdır. Daha önceki arazilerimizden pek tanımadığımız bu seramiği tarihlemek güçtür ancak Kalkolitik döneme ait olmalıdır. Kesitin üst kısmı ve tahrip edilmiş alanlarda İlk Tunç Çağı seramikleri bolca, Orta Tunç malları ise az miktarda bulunmuştur. Bu

alandayine az sayıda Geç Helenistik ve Roma mallarına da rastlanmıştır. Mahal 3 ise anayolun kuzey tarafındaki yol kesididir ve bu alan da bol miktarda İlk Tunç Çağı, az miktarda Orta Tunç Çağı ve bir kaç Geç Helenistik-Roma seramiği vermiştir.

Kapaklı Höyük 2009 yılında 1. Derece arkeolojik alan olarak tescillenmiştir.

Resim 6. Kapaklı höyük'ün karayolundan görünüşü. Yüzey araştırma ekibi höyüğün güney yol kesitinde çalışırken (Mahal 2).

153. Kekeç Pekören Geçidi

Kekeç Pekören Geçidi bir yamaç yerleşimi olup Kekeç Boğazı Deresi'nin dar geçidi içinde dikçe yükselen doğal kayalık tepe ile dere yatağı arasına sığınmıştır. Arazinin güney ve güneydoğusundaki son derece çıplak ve kayalık tepeler yakın dönemde terslanmış ve her dem yeşil fidelerle ağaçlandırılmıştır. Bu tepelerin alt yamaçlarında yoğun toprak erozyonu gözlenir ve bu dengesiz durum Devlet Su İşleri tarafından başlanıp henüz tamamlanmamış olan stabilize yol ve betonarme sulama kanal tarafından zorlaştırılmıştır. 27 Kasım 2004'te çekilmiş olan Digital Globe uydu fotoğrafında, bu DSİ çalışmalarının hiçbirini görülmez. Bunun yerinde güneydeki yamaçlarda bir koyun ağılını andıran ayakta duran duvarlar gözlenirken

75 m. uzunluğundaki büyük bir yapı kompleksi ile bağlantılı küçük bir yapı gözlenir, ki bütün bu mimari unsurlar kuşkusuz DSİ inşaatı sırasında ortadan kaldırılmışlardır. Tarla sınırlarını çizen teras duvarları olamayacak olan bu yapılar bölgenin yakın geçmişteki hayvan otlatmaya dair kullanımına işaret eder. Burada ayrıca toplanan seramiklere bakılırsa (ki bunlar ip kesimli, düz ve bitirilmemiş, içi gri olan kırmızı mallardır) Osmanlı Dönemine uzanan bir yerleşimin bulunduğunu bizlere söyler. Argıthanı'ndan Boğazkent'e uzanan dar geçit içinde, bu arazi araştırılan ilk yerleşim oldu. Dere yatağının kuzeybatı kıyısında, arazinin sadece 150 m. ötesinde, toprak yolun kıyısında önemli bir pınar yer alır.

Resim 7. Kekeç Pekören Geçidi Mahal 4'te yüzey araştırma ekibi çalışırken.

Arazi aynı Helenistik, daha çok da Roma dönemi, geç Roma, osmanlı ve muhtemelen ortaçağ seramikleri sergiler. Arazinin güney ucunda (muhtemelen bina kalıntıları olan) büyük moloz yığıntılarına sahip olan Mahal 1, yukarıda bahsi geçen genel seramik yayılımına sahiptir. Bu mahallin doğu ve kuzeydoğusundaki dikdörtgen tarla olan Mahal 2'de de bu durum devam eder. Mahal 3, yani daha doğuda yer alan dikdörtgen tarla yoğun olarak taranmış (%50 yoğunluklu 4 m. aralıklarla). Bu tarlada da aynı dağılım gözlenirken helenistik seramiklerin yoğunlaştığı, Roma dönemi mallarının ise seyreltiği görülür. Ancak,

Mahal 3'un hemen kuzeydoğusunda yeralan ve dere kıyısına kadar inen Mahal 4 tarlası ise küçük boyutlu bir höyüğe rastlanır ve ele geçenler İlk Tunç Çağı, Orta Tunç Çağı, Helenistic, Roma ve Bizans'a tarihlenebilecek mallardır. Ayrıca Mahal 4 dere yatağından başlayan yayvan sırt, mahallin tam ortasında tepe noktasına ulaşır. Bunun ötesinde yüzey seramiği dağılımı devam etmemektedir. Ayrıca ekibimiz dere yatağının öteki yakasında, demiryolu ile sınırlanan eski mezarlık alanını da incelemiştir. Bu mahal de diyagnostik/açınsayıcı olmayan seramiklerden az miktarda gözlenmiştir.

Arazi arkeolojik sit alan olarak tescillenmemiştir ve Bölge Koruma Kurulu'na bildirilmelidir. Daha önceki yayınlarda Kekeç adı ile anılır. {Bahar, Karauğuz ve Koçak 1996: 29}.

154. Reşadiye Küllük Höyük

Reşadiye Küllük Höyük, Reşadiye'den Yoğabaltık ve Çavuşçugöl istikametinde uzanan Reşadiye dere yatağı üzerinde ve Reşadiye (Boğazkent) köy meydanının 600 m. kuzey-kuzeydoğusunda yeralır. Arazi, modern yolun Tuzlukçu ilçesi sınırları içindeki Köklüce köyüne ayrıldığı noktada konumlanmıştır ki Tuzlukçu ve çevresi Akşehir Gölü'nün güneydoğusunda kalan açık geniş bir ovardır. Höyük alanı yolun üzerinden geçtiği alçak kayalık tepeliğin hemen 150 m. kadar güneydoğusundadır. Bir nehir terası üzerine kurulmuş olduğu anlaşılan yerleşim, taşkın yatağı üzerinde alçak bir burun oluşturur. Kuzeybatıda demiryolu, güneydoğuda toprak bir yol ve Devlet Su İşleri kanalı ile sınırlanmıştır. Höyüğün batısında demiryolu kıyısında küçük bir istasyon binası yer alır. Google Earth uydu görüntüsünde rahatlıkla izlendiği üzere (Resim 8) Reşâdiye Deresi'nin eski yatağı höyüğün hemen batısında, güneyinde ve doğusunda kıvrılır. Ancak bu dere yatağı DSİ'nin açtığı geniş ve derin, peyzajı dümdüz kesen sulama kanalı ile devre dışı bırakılmıştır. Bu kanalın inşaatı büyük ihtimalle 1979'daki Reşadiye arazisinde vukû bulmuş olan toprak mülkiyeti yenilemesi ve tarlaların yeniden parsellenmesinden sonra, ya da onlarla beraber olmuş olmalıdır. Bu kanal bizim 2012 sezonu çalışmalarımız sırasında boş ve kullanım dışı idi ve höyüğün kuzeybatısında uzanan stabilize yolun yukarısında inşa edilmiş olan betonarme kanal onun yerini almış olmalıdır.

Resim 8. Küllük ve Yoğabaltık höyüklerin bulunduğu Reşâdiye vadisi. (Uydu Fotoğrafı: Bing Aerial)

Yüzey araştırma ekibimiz höyük üzerindeki ince uzun tarlalar temel alınmak üzere %50 kapsamlı olarak yoğun (4 m) aralıklı sistematik yürüme metodu ile malzeme toplamıştır. Kuzey-kuzeydoğu/Güney-güneybatı aksında uzanan bu tarlalar Mahal 1-3'ü oluşturmuşlardır. En kuzeydoğudaki tarla olan Mahal 1, birbirine eşit sayılarda olmak üzere Helenistik ve Roma seramikleri sunar. Ancak nadir de olsa Geç Tunç Çağı bir pişirme kabı ve sırlı Osmanlı seramiklerine de rastlanmıştır. Bu tarlanın bitişiğinde görünürlüğün bitki örtüsü dolayısıyla son derece düşük olduğu bir tarla atlanarak daha güneybatıdaki iki bitişik tarla taranmıştır, ve bunlar Mahal 2 ve 3 olarak isimlendirilmişlerdir. Sistematik olarak toplanan seramikler arasında yine Helenistik ve Roma dönemi bollukla temsil edilirken, birkaç Geç Tunç Çağı seramiği de ele geçmiştir. Bunlar arasında monoton Hitit mallarından karenalı ve düz çanaklara rastlanmıştır. Mahaller 2 ve 3'ün güneydoğu ucundaki kanal kesiti Mahal 4 olarak adlandırılmıştır. Dik yüzlü bu kesitte höyüğün tabakalanması izlenir. Bu kesitte, yüzeyin 60 cm altında Helenistik dönemin gündelik kırmızı renkli seramiğine rastlanmıştır, Geç Tunç Çağı'na it bir düz çanak ise 140 cm.'de ele geçmiştir ki bu katman ikinci bin seramik parçaları ile zengindir. Daha diyagnostik parçalar Geç Tunç Çağı'na işaret ederken, genel seramik dağılımı ikinci binin gemneline işaret eder. İkinci bin seramiklerinin seviyesinde kanal kesitinde anıtsal duvarlara ait taşlar gözlenmiştir. Höyük kanalın öte yanında yanı güney doğusunda kesin olarak devam etmektedir, ancak kanalın öte yanında çalışma yapılamamıştır. Ekibimiz, höyüğün hemen kuzeybatısında, yolun öte yanındaki Arkitan tepesi sırtlarından gigapan fotoğrafları çekmek çıkmak üzere bu tepeye tırmandığında tepenin eteklerinde ve yola kadar uzanan düzlükte, höyüğe 300 m. kadar

mesafede, seramik yoğunluk alanlarına rastlamıştır. Höyüğe yakınlığı dolayısıyla, bu yüzey malzemesi, höyüğün bu doğrultuda da geniş bir alan kapladığına işaret etmektedir, ve önümüzdeki sezonlarda bu alan da sistematik olarak yüzey malzemesinin toplanması gerçekleştirilecektir.

Reşadiye Küllük Höyük bir arkeolojik alan olarak tescilli değildir, dolayısıyla Konya Bölge Koruma Kurulu'na rapor edilmelidir.

155. Yoğabaltık Höyük

Yoğabaltık Höyük Reşadiye deresi vadisinde, Küllük Höyük (154)'ün kuş uçuşu 2.3 km kuzeydoğusunda yeralan zengin ve büyük bir höyüktür. Suyu alınmış olanü Reşâdiye Deresi höyüğün 120-130 m. kadar doğusunda kıvrılırken, onun yerini alan Devlet Su İşleri kanalı höyüğün batı ve kuzey kenarlarını keserek, höyüğün etrafında doksan derecelik bir dönüş yapar. Yoğabaltık Höyük vadi tabanının doğu kıyısına daha yakın ve vadi tabanının tam da önemli bir biçimde genişlediği noktada konumlanmıştır. Yoğabaltık Höyük yerleşimi höyük çevresindeki zengin tarımsal alan ve otlak alanlarından faydalanmış olmalıdır. Yoğabaltık Höyüğün bulunduğu alan aynı zamanda vadinin doğu yönünde Çavuşçu Göl istikametinde açıldığı, Çavuşçu Göl havzasını Reşâdiye vadisinden ayıran kayalık sırtın en sığ olduğu alana denk gelir. Burada görüştüğümüz köylüler sözkonusu geçitte konumlanmış bazı yayla yerleşimlerine işaret etmişlerdir.

Yoğabaltık höyük pek çok höyüğün günümüzdeki kullanımının aksine yaşayan bir yerleşimdir, üzerindeki çağdaş köy yerleşimi dolayısıyla. Bu köy, 1960'ların sonu, 1970'lerin başlarında resmi olarak terkedilmiş, köy ahalisi Argıthanı kasabasına göçerek, orada "Türkmen" mahallesini kurmuşlardır. Ancak halihazırda höyük üzerinde bulunan yapılar, büyük ebatlı ağılları ve ahırları ile birlikte son derece bakımlı şekilde durmaktadırlar. Muhtemelen bu çevrede halen tarla sahibi olan Türkmen mahalleliler buradaki evlerini de muhafaza etmektedirler. Ayakta ve kısmen bakımlı kısmen bakımsız olan bu evlerin dışında höyüğün üzerinde, temel seviyesinde korunabilmiş pek çok avlulu ev kalıntısı gözlenmiştir. Yoğabaltıkta tanışarak enformal olarak görüştüğümüz Yoğabaltıklı bir köylü, köyün temel olarak susuzluk nedeniyle terk edildiğini ima etmiş, 1970 öncesinde köylülerin köydeki üç kuyunun suyuyla beslendiklerini anlatmıştır. Yine höyüğün kuzeydoğusunda vadi içinde Gavur Damı mevkini işaret etmiş, ve bu bölgede geçen yüzyılda terkedilmiş eski yerleşim ve mezarlık olduğundan bahsetmiştir.

Genel olarak arazide yüzey bitki örtüsü erozyona uğramıştır, dolayısı ile benzer yerleşimlerle karşılaştırıldığında yüzey görünürlüğü oldukça yüksekti. Buna rağmen arazide az sayıda seramik buluntu ele geçmiştir. Mahal 1, höyüğün kuzey doğusunda kil ocağı olarak kullanılan alan olarak belirlenmiştir, burada yüzeyde gözlenen tüm diyagnostik parçalar toplanmıştır. Bunlar arasında pek zengin olmayan İlk Tunç, Helenistik ve Roma dönemi seramikleri ele geçmiştir. Mahal 2, bu ilk mahallin aksine, üzerinde höyüğün üzerinde bina bulunmayan kuzey yamaçları, höyük tepesi ve höyüğün doğusundaki terk edilmiş ev harabelerinden oluşur. Höyüğün daha bakımlı ve çitle çevrilmiş evlerinin bulunduğu güney eteklerinde ise malzeme toplanmamış, köy halkının mülkiyetine saygı gösterilmiştir. Mahal 2 alanından toplanan malzeme de zayıf bir İlk Tunç malzeme topluluğu ile birlikte Geç Tunç Çağı'na ait, henüz ayrıntılı çalışma olanağı bulamadığımız Geç Tunç çok amaçlı çanağı ve monoton Hitit düz çanağı ele geçmiştir. Bu alanda aynı zamanda Helenistik ve Roma dönemi seramikleri ile höyüğün son dönemlerine ait sırlı seramikler ele geçmiştir.

Resim 9. Yoğbaltık Höyük, doğu-kuzeydoğudan görünüşü.

Höyüğün tarih boyunca vuku bulmuş olan alluvial gömülüşünü jeomorfolojik olarak anlayabilmek ve arkeolojik olarak belgeleyebilmek için höyük kenarından geçen DSİ kanalı

kuzey ve batı kesidinde ayrıntılı çalışmalar yapılmıştır. Mahal 3, höyüğün eteklerine 140 m. mesafedeki kanal kesidinin kuzey sektörü olmuştur. İlk Tunç, Helenistik ve Roma dönemi ile muktemelen Geç Tunç Çağı'na tarihlenebilecek kanal kesidinden toplanmıştır, ve dolayısıyla İlk Tunç yerleşiminin kanalın öte yanında da devam ettiği gözlenmiştir. Helenistik ve Roma seramiklerine rastlanması sürpriz olmamıştır zira bu dönemlerde höyüğün üzerini yerleşim genişçe örtmüştür. Halbuki İlk Tunç ve muhtemel Geç Tunç malzemesine rastlanması daha ilginçtir. Köprü'nün batısındaki Mahal 6'da ise seramiklere daha seyrek olarak rastlanır. Mahal 6'nın kuzey ucunda ise seramikler daha sıklaşır. Kanalın kenarları höyüğün batı kıyısında erozyona uğrayarak erimiştir ancak dikey kesitler izlenebilmektedir. Burada kanal yerleşim seviyelerini doğrudan tahrip etmiş, son derece belirgin taş duvarlar ve gözle rahatlıkla izlenebilen yerleşim tabakaları açığa çıkarmıştır kesitte. Genel olarak İlk Tunç Çağı malları köprü'nün batısındaki kanal sektörünün kuzeybatı kıvrımı ile sınırlanmıştır. Höyüğün batısında ise kültürel depositlerin gözlenebildiği alanda ise, seramikler ya Helenistik ve Roma dönemine aittirler ya da henüz tanımlanamamışlardır.

Höyüğün güneydoğusunda sürülmüş bir tarlada yaptığımız çalışmada Helenistik, Roma ve bir miktar Geç Roma seramikleri ile daha yeni tarihlere ait sırlı seramikler ele geçmiştir. Bu alanda yüzeyde seramiklere rastlanması dere yatağının yakınlığı sebebi ile şaşırtıcıdır, dolayısıyla höyüğün bu kesiminin alüvyal olarak gömülmemiş olduğuna işaret eder. Höyüğün kuzeybatı yamaçlarında geniş bir mezarlık alanı bulunur. Bu eski emzarlıkta seramik toplanmamış, ancak mezar taşı olarak kullanılmış iki adet mermer devşirme taş kayda geçirilmiştir.

Yoğabaltık Höyük 1. Derece arkeolojik sit alan olarak tescillidir, ancak kayıtlardaki ismi Yubatlık ya da Yağabaltıktır. Prof. Hasan Bahar'ın yayınlarında Yoğabaltık (Çiftlik) Höyük olarak geçer (Bahar 1996: 157, Resim 12). 1:25000'lik haritalarda yerleşimin adı Eski Yuvalı Mahallesidir.

156. Çavuşçu Göl Höyük

Çavuşçu Göl kasabasının tam ortasında yer alan Çavuşçu Göl höyük, Belediye'nin bulunduğu meydanın hemen kuzeyindedir. Höyüğün etekleri Belediye binasının yakınlarına kadar uzanır. Çavuşçu Göl kasabası Reşâdiye Deresi'nin devamı olan Boğazçay deltası üzerinde oturmuştur. Çay Ağızı adıyla anılan bölgede derenin ağızı keskin bir dönüşle güney Çavuşçu Gölü havzasına dökülür. Höyük tamamiyle kasaba evleri ile kaplı olduğundan, yüzey

malzemesi toplanması oldukça zor olmuştur. Ancak höyüğün en tepe noktası kabaca üçgen şekilli, ortasında bir çeşme bulunan bir kasaba meydanıdır, ve bu alanda sınırlı olarak malzeme toplamak mümkün olmuştur (Mahal 1). Açık bir alan olmakla beraber, yüzey görünürlüğü düşüktü. Anck meydanın kuzey kesiminde henüz yeni inşa edilmiş bir betonarme ev, höyük yüzeyini adamakıllı kesmek suretiyle yapılmış ve meydanda 50 cm.'lik kadar bir höyük kesidi ortaya çıkarmıştır. Bu alandaki çalışmalar İlk Tunç Çağı mallarından zengin bir malzeme ile muhtemel bir Orta Tunç çanağı sunmuştur. Yeni inşa edilmiş evin hemen kuzeyinde yer alan terkedilmiş ev arsası Mahal 2 olarak kayda geçirilmiştir. Kuzeydoğu köşesinde terkedilmiş harabe halinde odalar yeralırken, güneybatı köşesi ile arsanın yarısı çukur ve yeni atılmış çöp birikintileri ile bir killi sıva üretim atölyesi kaplı idi. Mahal 2, İlk Tunç Çağı seramikleri ile birlikte, iki Osmanlı ya da muhtemelen 20 yy parçası sunmuştur. Bu arsanın doğusundaki üçgen arsa ise seramik buluntu vermemiştir, ancak o civarda ele geçen Erken Demir Çağı'na ait gri seramik ağız parçası önemlidir. Kasabanın köy odasında ve cami avlusunda, Uzun Pınar'dan geldikleri söylenen devşirme malzemeler kayda geçirilmiştir. Bunlar arasında kırık halde bulunmuş olan iki stel köy odasında görülmüştü. Bu stellerin üçgen alınlıkları kasba ahalisinden bir ailenin evinin içinde olduğu için görülememiştir.

Çavuşçu Höyük arkeolojik sit alan olarak tescilli değildir, dolayısıyla Konya Bölge Koruma Kurulu'na rapor edilmelidir.

157. Uzun Pınar

Uzun Pınar, Uzun Pınar adıyla bilinen su kaynakları çevresinde odaklanmış geniş ve arkeolojik kalıntılarıyla muhtelif özellikler sergileyen bir arkeolojik peyzajdır. Aktif olan Uzun Pınar gözü Dökmekaya Sırtı üzerinde, Çavuşçu Göl kasabasının kuş uçuşu 4.9 km kuzey-kuzeybatısında yeralır, ve bu kasabanın toprakları içinde ve yönetimi altındadır. Dökmekaya Sırtı, halen de kuru olan Kurugöl havzasının batı sınırını teşkil eder. Uzun Pınar'da Dökmekaya sırtının jeolojisinde kireçtaşı ile mikaşist ile birlikte bulunur, ve buradaki pınarlar da zaten bu kireçtaşı ile mikaşistin temas ettiği alanda ortaya çıkar. Pınar burada en az iki yerde aktif olarak gün yüzeyine çıkar (tespit üçüncü bir pınar muhtemel fosil bir pınardır) ve büyük olasılıkla bugün borularla Çavuşçu Göl'e iletilmektedir. En kuzeydeki ilk su gözü, bir sel yatağı içinde *kale* yerleşmesinin eteklerine 150 m. kadar doğusundan çıkar. İkinci göz, bu ilk pınarın 270 m. kadar güneyindedir, ve muhtemel bir üçüncü göz, 250 m. kadar güneybatıda Dökmekaya deresi yakınlarındadır.

Arazinin kuzeybatıdaki yukarı ucu şist üzerine oturmakta olan kireçtaşı kayalık bir doğal tepe ile tanımlanırken bu tepe hemen güneybatısındaki ilk pınar gözüne hakimdir. Kayalık alan kuzeyinde Karanlık Dere ile sınırlanmıştır. Kayalık tepenin alt etekleri dört bir yanda şist kayalıklardan oluşur, ve muhtemel olarak doğusundaki kayalığın insan eliyle kesilmiş olması bu alandaki su akıntısı potansiyelini artırma çabaları ile özdeşleştirilebilir. Kayalığın topoğrafik özellikler göz önüne alındığında, zirvesindeki düzlüğün kenarlarındaki yükseltiler ve ortada kalmış olan çöküntü, bu alanın anıtsal bir duvarla çevrilmiş olduğuna işaret eder ki, zaten bu taş duvarlar yüzeyde de izlenebilmektedir, özellikle de güneydoğu cephesinde. Kalenin kuzeydoğu ve doğu alt eteklerinde sayısız miktarda anıtsal teraslama duvarları yüzeyde gözlenir ki bu duvarlar muhtemelen bina kompleksleri ve yerleşim birimlerini tanımlamış olmalıydılar. Bu teras duvarları decceli olarak Karanlık Dere'ye kadar inerler, ve aynı zamanda kalenin hemen doğusunda yeralan ve yoğun olarak kaçak kazılara maruz kalmış bir başka kayalık tepe ile kale arasındaki sırtta da gözlenirler. Bu tepedeki kaçak kazı faaliyetleri tepe yüzeyindeki 50 cm.lik kültürel katmanların ötesine geçmiş ve mikaşist anakayanın içine doğru metrelerce giren geniş çukurlar açmışlardır. Bölgedeki Demir Çağı seramiklerinde görülen mikaşist katkı malzemesi tam da bu mineral olmalıdır. Şarampol Tepe Demir Çağı seramiklerinin içlerindeki mikaşist katkı malzemelerini ve hamurunu, bu yerel mikaşist anakaya ve vadi tabanında hali hazırda kullanılmakta olan kil yatakları ile karşılaştıran bir malzeme analizi çalışması önemli sonuçlar verecektir. Uzun Pınar'ın drenaj yatağı kalenin alt eteklerinden çıkarak Çallı Ağıl (158) dibinden Kurugöl havzasına ulaşmaktadır. Bu vadi boyunca gözlenen teraslarda farklı yoğunluklarda, farklı dönemlere ait arkeolojik yüzey malzemesine rastlanmıştır. Karanlık Derenin ötesinde, kalenin kuzeydoğusundaki Sivri Tepe zirvesi kısıtlı olarak incelenmiştir. Zirvede son derece derine inen dairesel bir kuyu şeklinde açılmış, mikaşist anakayasını delen bir kaçakçı çukuru bulunur. Bu tepenin zirvesinde bir tümülüs bulunmuş olması muhtemel olmakla birlikte, arkeolojik olarak bunu kanıtlayacak bir veri elde edilememiştir. Uzun Pınar'da geniş alanda sayısız kaçakçı çukuruna rastlanmakla birlikte bunların çoğunda kültürel malzemeye rastlanmaz.

Mahal 3 olan, duvarlarla sınırlanmış kale zirve alanı yüzeyinden ele geçen seramiklerin önemli bir kısmı Helenistik döneme aittir. Zirvede mevcut olan pek çok kaçakçı çukuru gözlenmekle birlikte, bu çukurlar anakayaya inmemişlerdir ve hiçbirisinde mimari kalıntılar gözlenmez. Kalenin doğu ve güneydoğu etekleri teraslanmıştır ve ayrı bir Mahal olarak yüzey malzemesi toplanmıştır (Mahal 2). Bu alandan muhtemel bir ikinci bin çanak ağız

parçası ele geçmiştir. Bunun haricinde yine bu alanda da Helenistik dönem seramikleri ağır basmaktadır, tabii az sayıda ince Roma seramiği hariç tutulursa. Mahal 7'I teşkil eden kale yerleşmesi kuzeydoğu terasları ikinci bine tarihlenebilecek tek bir pişirme kabı parçası ile iki adet düz çanaktan kuvvetlendirilmiş ağız parçası sunmuştur bizlere. Bunun dışında Helenistik gri ve ince mallar ve bir kaç Roma dönemi ağız ele geçmiştir. Bu terasta açık şekilde gözlenen pek çok anıtsal teras ve bina duvarı mimari çizimler ve el GPS'i ile haritalanmak suretiyle kayda geçirilmiştir.

Kalenin doğusundaki kaçakçılar tarafından delik deşik edilmek suretiyle tahrip edilmiş olan tepe Mahal 5, onun güneybatı etekleri Mahal 4 olarak tespit edilmiştir. Mahal 5'teki kaçakçı çukurlarından epey miktarlarda seramik toplanmıştır. Bu malzeme genel olarak Geç Helenistik ve Roma seramikleri, hamurları dolayısıyla muhtemel ikinci bin mallarıdır, ve bunlara ek olarak Roma dönemi nakliye amforasından dar bir gövde parçası ele geçmiştir. Mahal 4, tepenin güneybatı yamaçları olarak belirlenen bir alandır ki, tepenin zirvesindeki büyük çukur ile tepenin dibindeki kaçakçı çukurları arasını kaplar. Bu alandan toplanan seramikler, yine Geç Helenistik ve Roma dönemine ait ince bir malzeme olarak tanımlanabilir. Bunlar arasında önemli olarak minyatür bir kap, hafifçe gri ve kırılğan Roma dönemi kırmızı astarlı bir ağız parçası ile toplasık/cüruflu Helenistik bir ağız parçası sayılabilir. Mahal 1 is bu güneybatı eteklerinin altındaki büyük ebatlı kaçakçı çukurlarıdır. Bu alan Roma dönemi gündeik malları gövde parçaları ile bir kaç ağız vermiştir. Mahal 6 ise Mahal 1'den Uzun Pınar dere yatağının dibindeki kil/toprak ocağına kadar uzanan toprak yol boyu olarak belirlenmiştir. Bu doğrusal alan dere yatağı boyunca uzanır ve yatağın kuzeyine düşer. Bu alandan ele geçen seramikler, Helenistik ve Roma malları ile sınırlı sayıda ikinci bin gövde parçalarından oluşur.

Uzun Pınar'daki ilk su gözünün çevresinde U-şeklinde uzanan anıtsal bir tersalama duvarı tespit edilmiştir. Bu gözün güneyinde yine yaygın bir alanda teras ve bina duvarları güneye doğru 375 m. kadar uzanır. Bu alanda yüzey görünürlüğü yoğun ot örtüsü dolayısı ile düşüktü. Bu alanda büyük taşlarla inşa edilmiş iki anıtsal duvar kayda geçirilmiştir. Bununla birlikte uydu haritaları dikkatle incelendiğinde bu sayısız bina kalıntılarının varlığı görülür. Pınarın güney kısmında da hafif eğimli teras duvarı gözlenmiştir. Mahal 8 olarak adlandırılan bu alanda sayıca son derece az malzeme toplanmış olmasına rağmen Geç Tunç Çağı'na ait bir ağız, helenistik dönem gri malları, ve bir kaç Roma dönemi ince malları ele geçmiştir. Mahal 8'in güney batısında yerleşim daha da yaygın bir alanda devam etmektedir ancak bu alanda çalışma imkanımız 2012 sezonunda olmamıştır. Yine uydu fotoğraflarından algılandığı

üzere, bu yapılar Dökmekaya Tepesi'ni üç bir yandan sarmalar. Dökmekaya Sırtı ile Dökmekaya Tepesi arasında var olan bir sırtta da savunma duvarı ile çevrilmiş bir alan gözlenebilir.

Resim 10. *Uzun Pınar ve çevre yerleşimleri, doğudan genel görünüm.*

Uzun Pınar arazisinin bahsi daha önceki yayınlarda geçmemektedir, ve bu çok önemli ve büyük yerleşim arkeolojik sit alanı olarak tescilli değildir. Bu sebeple Konya Bölge Koruma Kurulu'na rapor edilmelidir. Bu arazi hakkındaki bilgiyi Ilgın kent ahalisinden edindik, ve kennte çokça bu arazide yürütülen kaçak kazılar konuşulmaktaydı. Ilgın Jandarma Komutanlığı'nın bu alandaki kontrolleri sıklaştırması daha fazla eski eser tahribatını önleyebilir. Önümüzdeki sezonlarda bu önemli arazide daha ayrıntılı çalışmalar yapmak ve jeofizik çalışmaları ile bu çalışmaları güçlendirmeyi umuyoruz. Uzun Pınar, çalışma alanımız içerisinde 2010 yılından beri rastladığımız belki de en büyük arkeolojik alandır. Bu alanda inşa edilmesi planlanan kömürle işleyen termik santral muhakkak ki bu alanine tamamen tahrip olmasına yol açabilecektir. Çallı Ağıl (158) höyük ve yakınındaki Hitit mezarlığı ile

birlikte Akşehir Müzesi'nin ve bakanlığımızın bu arazinin kurtarılması doğrultusunda çalışmalar yapması gerekli olacaktır.

158. Çallı Ağıl Höyük

Çallı Ağıl Höyük bugün de aktif olarak kullanılmakta olan büyük bir kum/toprak ocağının yakınlarında, yine bu kum/toprak alımı sebebi ile yarısından fazlası götürölerek tahrip olmuş küçük bir höyüktür. Höyük ismini hemen yakınındaki, Çavuşçu Göl kasabası allı ailesine ait ağıldan alır. avuşçu Göl kasabasının 5 km uzağında, allı Ağılın 300 m. kadar kuzeyinde yeralır. avuşçu Göl'den Hame'e giden asphalt yol üzerindedir ve yola 150 m. mesafededir. Çallı Ağıl Höyük yukarıda da belirtildiğı gibi, Uzun Pınar'dan gelen dere vadisinin Kurugöl'e açıldığı stratejik noktada yeralır.

Resim 11. Çallı Ağıl Höyük'te Mahal 4'te Hitit pitos parçaları

Höyüğün tahrip edilmiş kesitinden alınan seramikler, tek tek GPS okumaları ve yükseklik ölçüleri alınarak dikkatli bir şekilde kayda geçirilmiştir (Höyük Kesiti: Mahal 1). Bütün bu seramikler hamur tekniği olarak İlk Tunç Çağı'na aittirler, ancak daha önceden tanıdığımız İlk Tunç arazilerin malzemelerinden farklılık gösterirler. Buradaki en büyük farklılık, yaygın olduğu bilinen kırmızı perdahın yerine kahverengi bir perdah kullanılmıştır. Höyük çevresinden toplanan yüzey malzemesi ise (Mahal 2), İlk Tunç ve ikinci bin (Orta ve Geç Tunç) malzemesi vermiştir. Mahal 3 ise höyük civarındaki geniş kum/toprak/kil ocağı olarak belirlenmiştir. Bu ocakta kazıcılar doğal olarak oluşmuş çakıl taşlı ve kumlu bayır depolarını kesmektedirler. Bu alanı taramamızın asıl nedeni, 157 nolu Uzun Pınar arazisinin jeomorfolojik süreçleri konusunda bilgi edinmek idi. Hitit dönemine ait mezarlık alanı da yine bu kum ocağının hemen yukarısında konumlanmıştır. Kum ocağının (Mahal 3) içinde ve kesitlerinin üst 1 metrelik kesiminde ele geçen seramikler alüvyal ya da kolüvyal oluşumlar hakkında pek bilgi vermemiştir. Ancak bu alanda çok sayıda Geç Tunç çağı seramiği ile Helenistik ve Roma malzemesi ele geçmiştir.

Bu araştırma ünitesinin Mahal 4 alanı Çallı Ağıl'ın 250 m. kadar kuzeybatısında ve Çallı Ağıl höyüğün 600 m. kuzeybatısında, Çallı Ağıl'ın üzerine yaslandığı sırtın tam öte yakasında kaçakçılar tarafından uzun süre önce (kasabalılara göre 20 yıl önce) tahrip edilmiş olan bir pitos gömü alanı tespiti ettik. Mezarlık alanı kayalık tepenin eteklerine kurulmuştur. Burada tespit ettiğimiz 22 adet gömünün hemen hepsi pitos gömüleridir ve Geç Tunç Çağı'na tarihlenir. Buradaki seramikler üzerine çalışan öğrencimiz Müge Durusu-Tanrıöver'in raporuna göre "Hitit mezarlığının seramikleri arazinin tarihlemesi açısından son derece aydınlatıcıdır. Bunlar arasında en önemli olarak, ince seramikler arasında iki adet ağız parçasıdır. Bunlardan bir tanesi bir adak testiciği, diğeri ise yine adak düz bir çanak parçasıdır. Kaba ve gündeik mallar arasında çok amaçlı kaplar, Geç Tunç Çağı'nın sonlarında ortaya çıkmıştır. Ağızlar dış yüzden düzeltilmiştir. Bütün bu buluntular Hitit dönemi içinde geç tarihlere işaret ederler. Sanıyorum bu mezarlığın tamamını güvenli bir şekilde Hitit imparatorluk dönemine tarihlemekte bir sakınca yoktur. Orta Tunç Çağı'na ait olmuş olabilecek bazı parçalara da rastlanmıştır ancak bu konu ileride araştırılmalıdır.

Çallı Ağıl Höyük, Prof. Hasan Bahar'ın raporlarında "Hareme olarak geçmektedir. Ancak son derece açıktır ki, höyük Çavuşçu Göl belediyesine bağlıdır (Bahar 1996: 156). Arazi arkeolojik sit alanı olarak tescilli değildir, dolayısıyla Konya Bölge Koruma Kurulu'na iletilmelidir.

159. Küçük Höyük

Küçük Höyük ve Ada Tepe (160) Çavuşçu Göl'ün bugün drene edilmiş olan kuzey havzasının bataklık kıyılarında yerleşmiş iki adet höyüktür. Bu iki arazi bölge tarih öncesi ve tarihsel jeomorfolojisi ve iklim tarihini anlamamıza yarayacak çok önemli potansiyele sahiptirler. Bu arazilerde gelecek yıllarda yapılacak jeolojik sondaj göl derinliği ve bunun höyüklerdeki yerleşim seviyeleri ile olan ilişkisi hakkında önemli bilgiler verecektir. Ada Tepe bir Kalkolitik-İlk Tunç Çağı arazisi olarak özellikle gölün ve bataklığın bir geçim kaynağı olarak kullanımına ışık tutacaktır. Küçük Höyük ise bir M.Ö. birinci bin arazisi olarak gölün bu dönemdeki sınırlarının konumu hakkında bilgi verecektir.

Resim 12. Küçük Höyük'te Mahal 1'de ekip üyeleri toplanan seramikleri gözden geçirirken.

Küçük Höyük, Çavuşçu Göl kasabasına 1.5 km. uzaklıkta yeralır. 1988-1990 yıllarında yerel belediye tarafından gerçekleştirilmiş olan tek gecelik bir operasyonla, bir altyapı çalışması çevrevesinde düzlenerek tahrip edilmiştir. Bu son decree küçük olduğunu düşündüğümüz yerleşim, Çavuşçu Göl kasabasının kuzeydoğu kenarından çıkarak kuzeye doğru, grod planlı arsalar arasından doğruca kuzeye ilerleyen stabilize yolun kenarındaki bir tarlada elde edilen

seramiklerle belgelenmiştir. Bu alan civar çiftçilerce de Küçük Höyük mevkii olarak anılmaktadır.

Resim 13. Küçük Höyük'te Mahal 1'de bazalt öğütme taşları.

Küçük Höyük yüzeyinden yaptığımız malzeme toplaması iki ayrı mahalde gerçekleşti. Mahal 1 olan Mehmet Özdemir tarlası, Küçük Höyük mevkiinde yolun batısında yer alır ve ele geçirdiğimiz seramiklerin büyük çoğunluğu bu tarladandır. Mahal 2 ise Mahal 1 tarlasının hemen kuzeyindeki tarlanın güneydoğu köşesinden ibarettir ve burada çok az sayıda seramik ele geçmiştir. Seramiklerin ayrıntılı çalışılması henüz mümkün olmamış olmakla beraber buradan ele geçen malzemeler yoğunlukla Orta ve Geç Demir Çağı'na ve Erken Helenistik döneme aittir. Bu malların hamurları bizlere yerleşimin Orta Demir mi Geç Demir Çağı'nda mi başladığı konusunda bir fikir vermez. Arazide ele geçen basalt öğütme taşları burada bir tarımsal yerleşimin varlığına işaret eder.

Daha önceki yayınlarda bahsi geçmeyen Küçük Höyük tescilli değildir. Dolayısıyla Konya Bölge Koruma Kurulu bu konuda bilgilendirilmelidir.

160. Ada Tepe

Ada Tepe, Çavuşçu Göl kasabasının 3 km kuzeyinde, Küçük Höyük ile aynı yol hattı üzerinde yeralır. Bu geniş ve yaygın yerleşim, göl tabanından en az 4-5 m. kadar yükselir ve birbirine bitişik bir dizi tarlayı kapsar. Yerli çiftçilerin verdikleri bilgilere göre 1950'lerde Ada Tepe sulak ve bataklık bir arazi içerisinde bulunmaktaydı, ve muhtemelen ismini de bu konumundan almıştır.

Resim 14. Ada Tepe'de Mahal 1'de yüzey taraması.

Arazide sürdürdüğümüz yüzey malzemesi örnekleme çalışmaları Mahal 1-4 olarak adlandırdığımız dört ayrı tarlada gerçekleşti. Toplanan seramikler üzerinde henüz ayrıntılı bir çalışma olanağı bulamadık. Özellikle de bu araziden toplanmış olan ve muhtemelen İlk Tunç Çağı'ndan öncesine tarihlenebilecek el yapımı seramiklerin daha iyi anlaşılması için karşılaştırmalı bir çalışma gereklidir. Özellikle de burada ele geçen krem rengi perdahlı mallar a daha önceki arazilerimizin hiçbirinde daha önce rastlanmamıştı, bunların dikkatlice çalışılması gereklidir. Bu mallar Kalkolitik Dönem'in devetüyü açık üzerine kırmızı boyalı malları ile ilişkili daha sade örnekler olmalıdırlar. Bu malzemeye ek olarak İlk Tunç Çağı'nın

kırmızı astarlı mallarından örnekler de ele geçmiştir. Bu erken dönemlerin ötesinde temsil edilen bir digger çağ da Orta Tunç Çağı'dır ve burada rastlanan malzeme Orta Tepe (111) malzemesi ile uyumludur. Ayrıca Orta ya da Geç Tunç Çağı'na tarihlenebilecek ip baskılı bir de düz kase de ele geçmiştir. Demir Çağı'nda terkedilmiş olduğunu düşündüğümüz arazide daha sonra Helenistik ve Roma dönemlerinde tekrar yerleşim gözlenmiştir. Araziden toplanan ve atılan malzemenin genel yüzdelere bakıldığında, Helenistik ve Roma dönemlerindeki yerleşimin genel olarak kısıtlı ve yatay, İlk Tunç Çağı ve daha erkene giden (Geç Neolitik veya Kalkolitik dönemler) höyüğün ise daha derin ve zengin olduğu söylenmelidir.

Daha önceki yayınlarda bahsi geçmeyen Ada Tepe tescilli değildir. Dolayısıyla Konya Bölge Koruma Kurulu bu konuda bilgilendirilmelidir.

161. Hareme

Bozdağ'ın eteklerinde kurak bir arazide kurulmuş olan Hareme (Gölyaka) köyü ziyaret edilerek muhtar ve köy halkı ile görüşmelerde bulunulmuştur. Eskiden su kaynağına erişimi olmayan ve dolayısıyla içme suyu konusunda oldukça güçlük çeken bu köy, iki sene önce açılan bir boru hattı ile Uzun Pınar'dan içme suyu almaktadır. Köyün İlköğretim okulu bahçesinde iki adet mermer buluntu/tarihi eser belirlenmiş, ölçümleri yapılmış ve fotoğrafları çekilmiştir. Bunlardan birincisi mermerden yapılmış olan bir steldir. Stel, Gölyaka İlköğretim Okulu'nun bahçesindeki Atatürk heykeli anıtı inşasında kullanılmış ve üzeri boyanmıştır. Bu nedenle malzemesini kesinlikle tahmin etmek zordur. Üzerinde Yunanca bir yazıt bulunmaktadır. İkinci eser ise Atatürk heykelinin önünde bulunan ve kireçtaşından yapılmış bir stel kaidesidir. Kaidenin ortasında, stelin oturtulduğu bir delik bulunmaktadır. Bu eserlerin daha önce nereden geldiği öğrenilememiştir.

162. Codurun Höyük

Codurun Höyük, Ilgın ilçe merkezinin 3.5 km batı-kuzeybatısında, Çavuşçu Göl havzasının güneyindeki düz ovada tarlaların ortasında yer almaktadır. Bu arazinin etrafından, Devlet Su İşleri tarafından açılan pek çok büyük sulama ve drenaj kanalı geçmekte, dolayısıyla höyüğe erişimi zorlaştırmaktadır. Demiryolu da höyüğün 250 m. kadar güney/güney-batısından geçer. Arazi Orta Tepe (111) yerleşimine sadece 2 km. uzaklıktadır.

Resim 15. *Hareme köyünde İlköğretim bahçesindeki yazıtlı stel ve stel tabanı.*

Bu oldukça yüksek ve ebatlı höyüğün bugünkü morfolojisi genel olarak bölgedeki tarımsal pratikler, sulama kanalı çalışmaları ve allüvyasyon tarafından belirlenmiştir. Küçük bir zirveye (Mahal 1) sahip olduğu görülen höyükte yoğun kaçakçılık faaliyetleri gözlenmiştir. Ancak dikkatli gözlem yapıldığında aslında höyüğün güney kesiminin tarla sürüm faaliyetleri sırasında, muhtemelen büyük iş makineleri ile kesilmiş ve düzlenmiştir. Zirveyi U-şeklinde kuzeyden çevreleyen tarla (Mahal 2) taranmış ve buradan toplanan çok az sayıdaki seramiğe bakılırsa bu alanda alüvyonun yerleşimi örtmektedir ve bu tarlada çiftçiler yerleşim katmanlarına erişmemişlerdir. Bu tarlanın hemen bitişiğindeki DSİ kanalının kesitinde yaptığımız incelemede Helenistik döneme ait gri seramikler ve Roma dönemi seramiklerini

Mahal 2'deki seviyenin yaklaşık 1.70 m. altında ele geçirdik. Höyüğün güney kesimini kaplayan tarla ise Mahal 3 olarak adlandırılmıştır. Bu mahalde çiftçiler höyük tabakalarına giren derin pulluklarla tarlayı sürdüklerinden seramik yoğunluğu oldukça yüksekti ve bu sebeple %50 yoğunluklu ve 4 m. aralıklı olarak sistematik yüzey malzemesi toplandı.

Resim 16. *Codurun Höyük yakınında kanal kesiti incelemesi.*

Mahal 1 olarak adlandırılan höyük zirvesinde derin kaçakçı çukurları gözlenir. Bu alanda son derece kaba İlk Tunç Çağı seramikleri ve İlk Tunç öncesi dönemlere ait malzemeler toplanmıştır. Bu mahal aynı zamanda Geç Demir Çağı ve Helenistik gri seramikleri de vermiştir. Mahal 2'de ise Kalkolitik, İlk Tunç Çağı, Helenistik ve Roma gündelik malları ele geçmiştir. Mahal 3'te sadece diyagnostik parçalar toplanmış, digger diyagnostik olmayan parçalar sayılmış ve araziye geri bırakılmışlardır. Bu alandan çok az sayıda İlk Tunç seramiği gelmiştir, dolayısıyla çiftçilerin açtığı seviyenin İlk Tunç çağı seviyelerinde olmadığı anlaşılmaktadır, o tabakaların halen gömülü olduğu açıktır. Ancak bununla birlikte Orta Tunç seramikleri bu mahalden yoğunlukla geldi. Bu seramikler arasında Orta Tepe (111) ve Dereköy (144)'dekine benzer ağızlar gözlemlendi. Dolayısıyla burada güçlü bir Asur Ticaret

Kolonileri Çağı ve Eski Hitit Dönemi yerleşimi olduğu anlaşılmıştır. Erken ve Orta Demir Çağı'na ait herhangi bir malzemeye rastlanmamıştır, dolayısıyla bu devirlerde höyüğün terkedilmiş olduğu düşünülebilir. Bu mahalde Akamenit dönemine ait iki çanak ve Geç Demir Çağı'na ait üçgen bezemeli mallar ele geçmiştir. Bu höyüğe Geç Demir Çağı'nda tekrar yerleşildiği düşünülürse, yerleşimin Genç Kiros'un askeri manevrasının yapıldığı Alana en yakın yerleşim olması muhtemeldir.

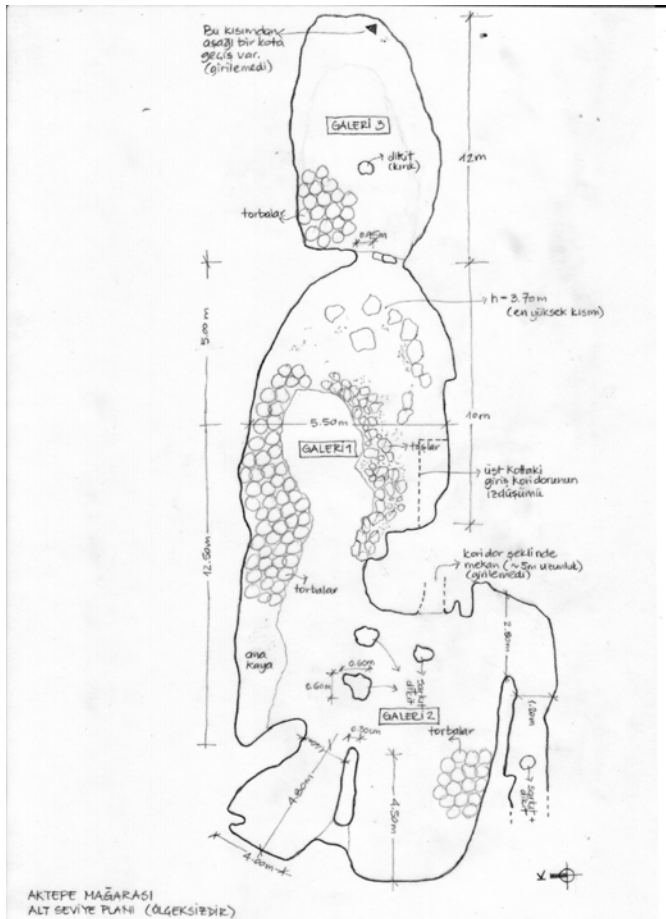
Resim 17. *Codurun Höyük, ön planda Mahal 3 olmak üzere güneydoğudan görünüm.*

Daha önceki yayınlarda bahsi geçmeyen Codurun Höyük tescilli değildir. Dolayısıyla Konya Bölge Koruma Kurulu bu konuda bilgilendirilmelidir.

163. Aktepe Mağarası

Yorazlar köyü'ne bağlı arazide bulunan Aktepe Mağarası'nda 2012 sezonunda ayrıntılı bir çalışma yapılmıştır. Mağara, Çavuşçu Gölü'nün kuzeydoğusuna düşen alanda, Üç Pınarlar adıyla bilinen su kaynağının 800 m. kuzeydoğusunda, Yorazlar köyünün kuş uçuşu 2 km güney-güneydoğusunda, Aktepe sırtlarının yukarı yamaçlarında bulunmaktadır. Daha önce

üzerinde çalışılmış olan Göktepe Höyük (115) ve Üçpınarlar (164) taş ocağına yakınlığı ve Çavuşçu Gölü'ne hakim konumu burada önemli bir mağara ile karşı karşıya olduğumuzu bize hissettirmiştir.

Arkeoloji ekibimizin mağarada yaptıkları tespit ve belgeleme çalışmaları sırasında mağaranın ölçülü planı çıkarılmış, mağara girişi ve galerileri fotoğraflanmış, mağara yüzeyinden arkeolojik buluntular toplanmış, Sof Madencilik çalışanları tarafından kazılarak açılmış olan arkeolojik tabakalanma kesitlerin ölçekli çizimleri hazırlanmış, bu kesitlerden seramik örneklemesi yapılmış, ve Sof Madencilik tarafından çuvallar toplanan malzeme incelenmiştir. Burada bir özeti sunulan rapor bilahere bakanlığımıza, Bölge Koruma Kurulu'na, Akşehir Müze Müdürlüğü'ne, Ilgın Jandarma Komutanlığı'na, Ilgın Kaymakamlığı'na, Ilgın Belediye Başkanlığı'na, Konya Valiliği'ne ve Konya İl Kültür Müdürlüğü'ne, gübre toplama izni veren Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Mağara Araştırmaları birimine iletildi.

Resim 19. Mağaradan Üç Pınarlar'a (Yorazlar Çeşmesi) bakış

Yapılan ilk analizlere göre, Aktepe Mağarası'ndan ele geçen seramik kalıntıları, Neolitik (Cıvalı Taş Çağı- M.Ö. 7000-5800), Helenistik (M.Ö. 300-30) ve Ortaçağ (M.S. 5.-12. yüzyıl) dönemlerine aittir. Ancak ayrıntılı seramik analizleri yapıldığında daha farklı dönemlerin de temsil edilebileceğini söyleyebiliriz. Örneğin, nadir olmakla beraber Kalkolitik ve Orta Tunç (Asur Kolonileri) Çağı seramiklerinin olduğundan şüphelenmekteyiz. Dolayısı ile mağara, bölge arkeolojik tarihi ve kültürel mirası açısından oldukça önem arzeden bir arkeolojik alandır. 2010 yılı yaz aylarından beri üç sezondur sürdürülen çalışmalarda üzerinde çalışılan toplam 64 araştırma birimi içerisinde Neolitik döneme ait bulgu veren ilk arkeolojik alandır.

Sarkıt ve dikitleri ile gözalıcı fosil freyatik doğal bir mağara olan Aktepe Mağarası'na girişi dar ve uzunca tüp şeklinde bir koridordan oluşur. Bu koridordan ulaşılan ilk büyük galeri

(Orta Galeri-Galeri 1) yüksek tavanlı yer yer çöküntülerin olduğu sağa ve sola genişçe açılan bir mekândır. Orta Galeri'nin tabanı Sof Madencilik tarafından kazılmak suretiyle tahrip edilmiştir. Bu Orta Galeri mekânı iki ayrı ucundan, dağın su seviyesine daha yakın olan dolayısıyla daha derin, ana galeriden perde duvarlarla ayrılan çeşitli derin galerilere açılır. Bu derin galerinin tavanlarında yoğun bir yarasa topluluğu gözlenir ve yarasa gübreleri de bu derin galerilerde yoğun olarak gözlenir. İlk tespitlerimize göre, Sof Madencilik çalışanları her bir galeriden topladıkları yüzey malzemesini, ilgili galeri içerisine çuvallar doldurarak 40-50 çuvallık yığınlar ve öbekler oluşturmuşlardır. Arkeolojik olarak bizim için önem arzeden mahal Orta Galeridir (Galeri 1). Bu galeride Sof Madencilik çalışanları genişçe bir alanda izinsiz kazı çalışması yaparak, yaklaşık 2 x 6 m.'lik bir alanda toprak seviyesinin en derin noktasında 1.75 m. altına inecek şekilde kazmışlar, ve içinde arkeolojik eserler içeren mağara taban toprağını çuvallara doldurmuşlardır (Resim 20).

Resim 20. Orta Galeri'de Sof Madencilik ve Organik Gübre tarafından torbalanmış malzeme

Orta Galeri'nin ortasına, mağaranın freyatik tüp koridordan ilk ulaşılan mekanına yığılan çuvalların muhteviyatı ekibimiz tarafından incelenmiş, ve bu çuvallarda, iddia edilen aksine, yarasa gübresi yerine arkeolojik malzeme ve kırılmış sarkıt ve dikit parçaları da içeren taban toprağına rastlanmıştır. Mağara planında (Resim 18) gösterilen Galeri 2'deki çuvallarda yoğunlukla yarasa gübresi gözlenmiş, bu torbalarda çok az sayıda seramiğe rastlanmıştır. Galeri 3'teki çuvallar tamamen gübre ihtiva eder, taş, toprak ve seramik

görülmemiştir. Galeri 1’de madencilerin kazılarla ortaya çıkan birbirine dik iki ayrı kesitte yaptığımız çalışmada, özellikle Neolitik, Helenistik ve Roma dönemleri ile ortaçağa ait seramikler ele geçmiştir.

Bu kesitlerden birincisinde (yy12.163F2) mağaranın göreceli olarak durağan taban yüzeyinin korunduğu, onun da altında killi sarı toprak ile koyu organik toprağın dönüşümlü olarak yereldikleri gözlemlendi. Bu düzgün ve sıkıştırılmış on kadar katman altında, daha gevşek bir katman olarak taş döküntüler ile kireçtaşından çıkma toprakların kömürleşmiş ahşap ve küllü tabakalar ve depositlerle karıştığı görülür. Bu da oldukça açık bir kahverengi tabaka oluşturur. Buradan da anlaşılmaktadır ki, bu dönem boyunca mağara sürekli olarak kullanımda kalmıştır, ancak üst tabakalarla karşılaştırıldığında belirgin aktivite tabakaları gözlenmez. Kültürel depositlerden oluşmuş olmakla beraber bu tabakadan seramik ele geçmemiştir. Bu tabakanın altında 16 derece açılı olarak seyreden tabakalara rastlanır. Bu acılı tabakalar içinden tek bir Helenistik ya da Roma çanak gövde parçası ele geçmiştir. Tam geçiş hattı belirli olmamakla birlikte, bu açılı tabakanın altında, kesitin en alt 30 cmlik kısmına denk gelen seviyede farklı kalınlık ve yönelimli Neolitik aktivite tabakalarına ulaşılır. Bu tabakadan kül tabakası içerisinde pek çok Neolitik çanak-çömlek parçaları ele geçmiştir.

Resim 21. *Sof Madencilik ve Organik Gübreye ait torbalarından ele geçen Neolitik döneme ait taş alet.*

Bu kesitlerden ikincisinde kesitin üst kısmı, gübreciler tarafından imha edilmiştir. Kesitin alt kesimi ile tamamıyla Neolitik dönem malzemesi verir ve içinde kömürleşmiş ahşapla karışık, göreceli olarak yatay seviyeli pek çok aktivite tabakası içerir. Bu tabakalardan düz cidarlı Neolitik bir çanağın ağız parçası ile bir gövde parçası ele geçmiştir. Bu deposit tabakalarının

yönlerine bakılarak bu iki kesidin birbirinin üzerine eklendiği söylenebilir. Kesitlerin hiçbirisi doğal mağara tabanına ulaşmamıştır.

Sonuç olarak, Sof Madencilik ve Organik Gübre Ltd. adlı firmanın Aktepe Mağarası'ndaki kazı çalışmalarının durdurulması ve izinlerinin iptali mümkün olmuş, Konya Bölge Koruma Kurulu tarafından ivedilikle arkeolojik sit alan ilan edilmesi çalışmalarına başlanmış, ve mağaradaki eserlerin koruma altına alınması ekibimiz tarafından önerilmiştir.

164. Üç Pınarlar

Üç Pınarlar'daki taş ocağı 2010 sezonumuzun son arazi günlerinde kısaca ziyaret edilmiş ancak burada çalışma olanağımız zaman darlığı sebebi ile olmamıştı. Bu sebeple ayrıntılı yüzey araştırması ve taş ocağında yapılacak olan mimari ve topoğrafik belgeleme çalışmaları daha sonraki sezonlara ertelenmişti. 2012 sezonunda bu taş ocağına geri dönerek ocağın Göktepe Höyük ve Göl tabanına yakın olan Üç Pınarlar su kaynağı ile olan ilişkisini anlamayı amaçladık. Göktepe Höyüğün hemen kuzeyinde büyük bir şist kayalık tepe yükselir ve bu tepe kuzeye doğru dereceli olarak eğimlidir. Bu zirvenin kuzeyinde oldukça düz bir alanda kısmen metamorfize kireçtaşı-mermer bir taş ocağı bulunur. Bu alanine hemen kuzeyinde Aktepe Mağarası (163)'nın da bulunduğu Aktepe sırtı yükselir. Göktepe Höyüğün kuzeyindeki şist kayalık o höyüğe ait Mahal 4 olarak 2010'da incelenmişti. Tepenin kuzeyindeki düz kireçtaşı plato ise eskiçağda özellikle taş lahitlerin ve mezar stellerinin çıkarıldığı bir taş ocağı olarak kullanılmıştır. 2012 sezonunda bu ocaktaki pek çok mimari unsur, yerinde bırakılmış bir dizi lahit ve onların çıkarılmış oldukları alanlar mimari olarak ölçekli çizimler, yazılı betimlemeler ve fotoğraflarla belgelendi. Bu çok önemli mimari unsurlar ne yazık ki son yıllarda dinamitleme yoluyla çalışan kaçakçıların büyük tahribatına maruz kalmışlardır. Bu sebeple Jandar alanda kontrolleri sıklaştırmış, Yorazlar köyü muhtarlığı ise bu bölgeye bir bekçi tahsis etmiştir.

Alandan toplanan seramik yüzey malzemesi genellikle Helenistik ve Roma dönemlerine tarihlenir. Taş Ocağı alanı Mahal 1 olarak belirlenmişken, Üç Pınarlar çeşmesi yakınında asfalt yol ile göl kıyısı arasında kalan alan da Mahal 2 olarak adlandırılmıştır. Bu mahal, taş ocağı ile göl arasındaki ilişkiyi anlamamız için çalışılmıştır zira taş ocağından eskiçağda çıkarılmış lahit ve stellerin eğimde kaydırılarak Çavuşçu Gölü üzerindeki teknelerle taşındığını düşünmekteyiz. Bitki örtüsü ve çöplük alanları sebebiyle olan düşük görünürlüğe rağmen, bu alanda, özellikle de mahallin güney ucunda, yani Göktepe Höyüğün Mahal 5'ine

yaklaştıkça duvar kalıntılarına rastlanmıştır. Bu alanda Helenistik ve Roma dönemine ait ince mallar ile birlikte ortaçağ ve Osmanlı seramikleri de gözlenmiştir.

Resim 22. Üç. Pınarlar taş ocağında lahit.

Sonuçlar ve 2013 sezonu çalışma planı

Yalburt Yaylası Arkeolojik Yüzey Araştırma Projesi 2010 yılından beri, Ilgın ilçesi ve çevresinde Yalburt Yaylası ve Köylütolu Barajı Hitit yapılarını araştırma sorunsalının ve araştırma coğrafyasının merkezine alarak, arkeolojik ve tarihsel olarak daha önce son derece az araştırılmış bu geçiş bölgesinde, yerel kültürel coğrafya ile Hitit İmparatorluk projeleri arasındaki ilişkiyi araştırmaktadır. Bu amaçla arkeolojik yüzey araştırma, mimari ve topoğrafik belgeleme, haritalama, jeomorfolojik ve jeolojik inceleme, ve enformal etnografik ve sözlü tarih yöntemleri ile çalışmaktadır. 2010 yılında incelenen Bulasan vadisinin Ilgın

Ovası'na açıldığı geçitte konumlanmış olan Kale Tepesi yerleşmesi'nii Hitit imparatorluk dönemine tarihlenen bölgedeki en anıtsal kale yerleşmesi olduğu ortaya çıkarılmıştı. Böylelikle Ilgın Ovası, Atlantı Ovası, bu ikisini birbirine bağlayan Bulasan vadisi ile Yalburt anıtının da bulunduğu Gavur dağı yaylaları arasındaki ilişki Orta ve Geç Tunç Çağı höyük ve kale yerleşmeleri ile desteklenerek açıklanmaya çalışılmıştı. 2012 sezonunda ise ekibimiz daha önce eğilemediğimiz, Yalburt Yaylası'ndan Çavuşçu Göl havzası ve Reşadiye vadisi aracılığı ile Kapaklı ve Argıthanı gibi anayol üzerinde bulunan yerleşimlere uzanan koridora odaklanmıştı. Arkeolojik olarak son derece bakir olan bu koridor, yüzey araştırma coğrafyamızı ve arkeolojik ufkumuzu son derece önemli şekilde genişletmiş ve bu koridorda rastlanan yerleşimler bölgesel yerleşim dinamiklerini anlamamıza yardımcı olmuştur. Çavuşçu Gölü kıyısının bataklık alanları çevresine kümelenen yerleşmeler, yine göl havzasına bakan Uzun Pınar'daki anıtsal kale yerleşmesi, Reşadiye vadisinin dere teraslarına inşa edilmiş önemli höyükleri ve Ilgın'ı Akşehir'e ve Konya'yı Afyona bağlayan tarihi ana yol üzerindeki Kapaklı ve Argıthanı yerleşmeleri, bizlere Yalburt Yaylası'na batıdan yaklaşan iki önemli rotanın bilgisini verdiler. Bu rotaların aynı zamanda Orta Anadolu Yaylası'ndaki Hitit Ülkesi'ni Ege kıyılarına bağlayan yolu da teşkil ettiğini hatırlarsak bu rotaların önemi daha da belirgin olarak ortaya çıkar.

Bunlardan ilk rota Kapaklı Höyük'ten ağır ağır Reşadiye vadisine inen yoldur. Reşadiye vadisi pek çok Orta ve Son Tunç yerleşimi ile zengin bir vadidir. Nehrin Çavuşçu Gölü'ne kavuştuğu alanda en az 30 ha. büyüklüğündeki Uzun Pınar kale yerleşimi doğal bir tepelik alanda ve zengin Uzun Pınar su kaynağında konumlanmıştır. Bu alanda rastladığımız Hitit İmparatorluk dönemi pitos mezarlığı ve yüzeyde bulunan Son Tunç seramikleri bu yerleşimin Hitit ve Helenistik dönemlerinde en zengin zamanlarını yaşadığına işaret eder. Bu kale yerleşimi şimdilik Yalburt Yaylası'na en yakın anıtsal yerleşimdir. İkinci rota ise daha doğuda Ilgın ovası'ndaki Boz Höyük yerleşiminden çıkarak, son derece önemli Orta Tunç yerleşmeleri olan Codurun Höyük ve Orta Tepe ile Çavuşçu Gölü'nün doğu yakasına ulaşır. Gölün bu yakası Orta ve Son Tunç ile Demir Çağı yerleşmeleri açısından son derece zengindir. 2012 sezonunun en önemli keşiflerinden biri de bu yaka üzerinde ve göle nazır bir konumda olan Aktepe Mağarasıdır. Bu mağara Neolitik ve Kalkolitik dönem kültürel tabakalarına sahip olmakla birlikte Orta Tunç Çağı'nda, Helenistik ve Roma dönemlerinde de kutsal tapınma, adak adama ve şölen amaçları ile kullanılmıştır. Bu yoğun iki rota üzerine odaklanan göller, pınarlar ve nehirler coğrafyası sayesinde Yalburt Yaylası'ndaki kutsal dağ pınarının Ege'ye giden askeri ve krali yolla nasıl ilişkilendiğini, bu ilişkilerin aslında bölge yerleşim sistemini nasıl şekillendirdiğini görmüş olduk.

Böylelikle yüzey araştırma çalışmalarımızın ilk üç sezonunda Ilgın çevresi yerleşim coğrafyasının ana hatları şekillenmiş oldu. 2013 sezonunda bu tablonun ufak tefek eksik kalan yanları iki haftalık bir yüzey araştırması ile tamamlanacak ve Akşehir Müzesi depolarında yapılacak ayrıntılı malzeme çalışması ile projeyi tanıtan geniş kapsamlı uluslararası makaleler hazırlanacak, yeni finans kaynaklarına başvurarak projemizin ikinci üç yıllık aşamasına hazırlanılacaktır. Bu ikinci aşamada arazi metodlarımızda kısmen bir değişiklik olacak ve belli arazilere odaklanan, daha ayrıntılı mimari belgelemeye ve jeofizik araştırmalarla yürütülecek bir çalışma başlatılacaktır. Bu çalışmalarda özellikle Kale Tepesi, Uzun Pınar ve Yalburt Yaylası gibi önemli Hitit merkezlerine odaklanılacak ve bu merkezlere yakın çevrelerinde daha yoğun tarama çalışmaları başlatılacaktır. Ayrıca Yalburt Yaylası Hitit kutsal havuzunda da uzun vadeli bir taş koruma, mimari restorasyon ve çevre düzenlemesi ile arkeolojik alan yönetimine dayalı bir yeni çalışma başlatılarak, anıt hem daha etkin bir korumaya yerinde alınacak hem de turizme kazandırılacaktır.

Kaynakça

- Bahar, Hasan; 1996. "Ilgın çevresi höyükleri 1994," *XIII. Araştırma Sonuçları Toplantısı I. Cilt*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, Cilt I: 153-184.
- Bahar, Hasan. 1997. "Doğanhisar, Ilgın, Kadınhanı ve Sarayönü yüzey araştırmaları 1995," *XIV. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Cilt II: 359-374.
- Bahar, Hasan; Güngör Karauğuz ve Özdemir Koçak; 1996. *Eskiçağ Konya Araştırmaları I*. İstanbul.
- Boran, Ali; Abdülhamit Tüfekçioğlu; Ahmet Ögke (ed.); 2001. *Geçmişten Günümüze Bütün Yönleriyle Ilgın*. Ilgın.
- Ceran, Ahmet Şeref; 1996. *Tarihi ve Sosyo-Kültürel Yandan Argıhanı*. Konya: Damla Ofset.
- Harmanşah, Ömür ve Peri Johnson; 2012. "Yalburt Yaylası (Ilgın, Konya) Arkeolojik Yüzey Araştırma Projesi, 2010 Sezonu Sonuçları " in 29. Araştırma Sonuçları Toplantısı. Adil Özme (ed). Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayın No: 153/2. Cilt 2: 335-360.

Ek 1: 2012 Araştırma Birimleri Kataloğu

Arazi birim numarası: 101	Arazi yer adı: Yalburt Yaylası	Tarih: 03.08.2012
GPS noktası: 36 S 0410898, 4256763	Rakım: 1336 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Çobankaya, Ilgın		
Yer tanımı: Yalburt Yaylası mevsimlik olarak kullanılan bir yerleşimdir. Ilgın'ın 20 km kuzey-kuzeydoğusunda, Dereköy'ün 5 km kuzeydoğusunda, Tekeler'in 5 km doğusunda ve Büyükoba'nın 11 km güney-güneybatı doğrultusunda bulunmaktadır. Dereköy ve Çobankaya'yı Büyükoba'ya bağlayan asfalt yol, yaylanın içinden geçmektedir.		
Arazi tanımı: Yayla yerleşiminin güneyinde bir Hitit havuzu inşa edilmiştir. Asfalt yolun batısında kalan bu havuz, araştırmalarımızın odak noktasını oluşturmaktadır.		
Peyzaj tanımı: Arazi, bu yükseklik ve iklimde genellikle rastlanan kurak bozkır bitki örtüsüne sahiptir. Güney doğrultusunda, metamorfik kayalardan ve kayrak taşından oluşan dağlar bulunmaktadır. Kuzey doğrultusunda dağ sıraları, güneybatı doğrultusunda ise Çavuşçu Gölü bulunmaktadır.		
Yapılan işler: Bu sezon, Yalburt Yaylası'nda araştırma yaptığımız üçüncü sezondur. Önceki senelerde 19 adet mahal belirlenmiş ve yüzeyden malzeme toplanmıştır. Bu sene bunlara ek olarak 12 numaralı mahale geri dönülmüş, yüzeyden malzeme toplanmış ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 12: Asfalt yolun güneydoğusunda kalan üçgen biçimli arazidir. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Günümüzde otlatma maksadıyla kullanılmaktadır. Aynı zamanda yakındaki çeşme hayvanlar için önemli bir su kaynağı ve sürülerin durma noktasıdır.		

Arazi birim numarası: 102	Arazi yer adı: Çobankaya Höyüğü	Tarih: 03.08.2012
GPS noktası: 36 S 0410505, 4248954	Rakım: 1170 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Çobankaya, Ilgın		
Yer tanımı: Ilgın'ın 17 km kuzeydoğusunda bulunmaktadır. Karadağ, Bağtepesi ve Gavur Dağı arasındaki düz ve kurak bir arazinin üzerine kurulmuştur.		
Arazi tanımı: Çobankaya Köyü'nün kuzeybatısında kalmaktadır.		
Peyzaj tanımı: Ilgın Ovası'nın bitiminde, Yalbur Yaylası'na doğru çıkan yükseltinin başladığı yerde bulunmaktadır. Höyüğün güneyinde yüksek ve taşlık dağlar bulunmaktadır. Höyük üstündeki bitki örtüsü üzerlik otundan ve mera amaçlı kullanılan otlardan oluşmaktadır.		
Yapılan işler: Çobankaya'da 2010 sezonunda da araştırma yapılmış, üç ayrı mahalden yüzey malzemesi toplanmıştır. Bu sene, bu çalışmaları desteklemek aracılığıyla, ekip üyemiz B. Nilgün Öz tarafından Çobankaya Köyü'nde etnografik röportajlar yapılmıştır. Bunun dışında yeni malzeme toplanmamıştır.		
Modern arazi kullanımı: Höyüğün güney yamacı evler tarafından iskan edilmektedir. Tarım yapılmamaktadır. Höyüğün karşısında ağaçlar mevcuttur.		

Arazi birim numarası: 115	Arazi yer adı: Göktepe Höyüğü	Tarih: 04.08.2012
GPS noktası: 36 S 0403540, 4247382	Rakım: 1035 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Gedikören, Ilgın		
Yer tanımı: Göktepe Höyüğü, Navruşuk Höyük ve Gedikören Köyü'nün 3.77 km kuzeybatısında bulunmaktadır. Göl kıyısından 150 metre uzaktadır.		
Arazi tanımı: Höyüğün tamamı olarak tanımlanmıştır. Hemen yakınında doğal bir tepe bulunmaktadır.		
Peyzaj tanımı: Höyüğün doğu yönünde inişli çıkışlı tepeler bulunmaktadır. Bu yönde ekili araziler yoktur. Bu yönde, ayrıca, eski mezarlığı görmek mümkündür. Güney tarafta sadece tek bir yayla evi görülebilmektedir. Höyüğün kuzeydoğusunda doğal bir tepe bulunmaktadır.		
Yapılan işler: Göktepe Höyüğü'nde 2010 sezonunda çalışma yapılmıştır. Bu sene, birime ait aşağıdaki iki mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 3: 2010 yılında belirlenmiş bir mahaldir. Höyüğün kuzeyinde ve ana yolun batısında kalan eğimli bir araziden oluşmaktadır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 5: Bu sene yeni belirlenen bir mahaldir. Mahal 3'ün kuzeyinde kalan erozyona uğramış bir höyüktür. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Ayrıca, kireçtaşından kazılmış bir duvar temeli kayıt altına alınmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Bölgede ekili arazi bulunmamaktadır. Sınırlı şekilde balıkçılık faaliyetleri yapılmaktadır. Bölgede en çok rastlanılan kullanım biçimi sürülerin otlatılmasıdır.		

Arazi birim numarası: 139	Arazi yer adı: Yıldıztepe	Tarih: 05.08.2012
GPS noktası: 36 S 0417805, 4239865	Rakım: 1079 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Karaköy, Ilgın		
Yer tanımı: Kale Tepesi'nin 1 km güneydoğusunda bulunmaktadır. Karaköy'ün güney çıkışından devam eden bir çakıl yol vesilesiyle ulaşılmaktadır. Kuş uçuşu, Karaköy 2,5 km kuzeybatıda, Zaferiye ise 2 km batı-güneybatıda bulunmaktadır.		
Arazi tanımı: Kale Tepesi'ni gören bir sırt üzerinde açılmış olan taş ocağıdır. Marn anakaya çıkıntılarından oluşmaktadır.		
Peyzaj tanımı: Bitki örtüsü çok seyrek. Sırtın dört bir yanındaki yamaçlar kıraç bozkır bitki örtüsünden oluşmaktadır ve ekili arazi çok azdır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki tek mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: Taş ocağının tamamından oluşmaktadır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Bu bölgede ayrıca Total Station / EDM (Electronic Distance Meter – Elektronik Mesafe Metresi) ile haritalama yapılmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Alan günümüzde çok seyrek olarak kullanılmaktadır. Karaköy sakinlerinin alanı taş ocağı olarak kullanıyor olmaları mümkündür.Yıldıztepe ve Kale Tepesi arasındaki alanda bir kaç buğday ve kimyon tarlası bulunmaktadır.		

Arazi birim numarası: 147	Arazi yer adı: Argıthanı Höyük Cami Mevkii	Tarih: 1 2. 0 7. 2 0 1 2
GPS noktası: 36 S 0387084 4238795	Rakım: 1102 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Argıthanı Höyük Mahallesi, Argıthanı - Ilgın		
Yer tanımı: Argıthanı Höyük Cami Mevkii, Argıthanı meydanının batısında yer alır. Höyük ve camiye, kuzeybatı-güneydoğu yönünde uzanan anayolun solundan, Argıthanı Höyük Mahallesi'nin bulunduğu tepeye tırmanılarak ulaşılır.		
Arazi tanımı: Mevkii bir höyük üzerindedir. Höyüğün en tepesinde bir cami yer alır. Cami, yuvarlak taş bir duvar ve taş döşemeli bir cadde ile çevrelenmiştir.		
Peyzaj tanımı: Höyüğün yamaçlarında ve eteklerinde ev grupları yer alır. Güney tarafında tarım alanları ve ağaçlık alanlar bulunur. Kuzey tarafındaki vadiye doğru geniş mahalleler uzanır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki üç mahal belirlenmiştir: Mahal 1: Caminin etrafındaki taş duvarla çevrili alandır. Mahal yüzeyinde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 2: Cami yapı kompleksinin güneyinde kalan boş alandır. Mahal yüzeyinde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 3: Caminin doğusunda yer alan ağaçlandırılmış ve çitle çevrilmiş alandır. Mahal yüzeyinde görülen seramikler toplanmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Höyüğün büyük bir kısmı camiye ait yapı kompleksi ve Kuran Kursu binalarından oluşur. Caminin batısında çam ağaçlarından oluşan çitle çevrilmiş bir alan bulunur.		

Arazi birim numarası: 148	Arazi yer adı: Argıt Baba Tekke Mevkii	Tarih: 13.07.2012
GPS noktası: 36 S 0386533 4235941	Rakım: 1121 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Argıthanı – Ilgın		
Yer tanımı: Mevkii'ye, Argıthanı'nın 2.8 kilometre güneyinde, Argıthanı-Doğanhisar yolundan ulaşılır.		
Arazi tanımı: Mevkii'de 13. yüzyıla ait Argıt Baba Tekkesi, Camisi ve mezarlık alanından oluşan bir yapı kompleksi bulunmaktadır.		
Peyzaj tanımı: Arazinin içinden araziye ikiye bölen bir asfalt yol geçmektedir. Yolda, Karayolları Müdürlüğü tarafından genişletme çalışmaları yapılmaktadır. Kuzey-güney doğrultulu bu asfalt yolun batısında, yol boyunca Çebişözü deresi uzanır. Yolun doğu tarafında ise bir su kaynağı bulunmaktadır. Tekke ve camisi yolun batısında yer alır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki üç mahal belirlenmiştir: Mahal 1: Argıt Baba Tekke Camisi ve batısında yer alan mezarlık alanıdır. Mezarlıkta, Roma ve Bizans dönemlerine ait devşirme malzemeler kullanılmıştır. Ele geçen buluntular arasında, bir adet mermer mezar taşı, bir adet mermer sütun parçası ve bir adet mimari taş blok yer alır. Mahal 2: Tekkenin ve yolun doğusunda kalan nehir terasıdır. Tarım arazisi olarak kullanılmaktadır. Mahalde, 4-5 metrelik aralıklarla sistemli bir şekilde yüzey taraması yapılmış ve görülen yüzey seramikleri toplanmıştır. Mahal 3: Tekkenin batısında, Çebişli Çayı'nın kenarında bulunan tarım arazisidir.		
Modern arazi kullanımı: Mevkii'nin çevresi tarım arazisi olarak kullanılmakta olup daha çok buğday ve şeker pancarı ekilidir. Mahal 2'nin kuzeyinde, üzüm bağları, doğusundaki yamaçlarda ise çeşitli meyve ağaçları bulunmaktadır.		

Arazi birim numarası: 149	Arazi yer adı: Kargaoğlu (Kavganın) Höyük	Tarih: 14.07.2012
GPS noktası: 36 S 0384847 4242876	Rakım: 1064 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Argıthanı – Ilgın		
Yer tanımı: Kargaoğlu Höyük, Argıthanı kasaba merkezinin 5 kilometre kuzeybatısında yer alır. Höyüğe, Konya-Afyon otoyolu üzerinde bulunan Bpet petrol istasyonunun hemen batısındaki toprak yoldan ulaşılır. Aynı yoldan, Kuyumcu Pınarı'na da ulaşılır. Burada, geçtiğimiz yıla kadar bir alabalık çiftliği ile ona ait bir gazinonun bulunduğu bilinmektedir. Höyük, çiftliğin 800 metre kuzeyinde yer alır.		
Arazi tanımı: Höyük tipi bir yerleşmedir. Höyüğün tamamı, ekinler, sürülmüş ya da nadasa bırakılmış araziler ile kaplıdır.		
Peyzaj tanımı: Höyüğün kuzey, kuzeydoğu ve doğu tarafına yaklaşık 1 kilometre mesafede bir sırt uzanır. Sırtın batı ucunda eski adı Azarı olan Gözpınarı Köyü bulunmaktadır. Doğu ve güneydoğu tarafında ise höyük tabanına 50-100 m mesafede Boğazçay dolanmaktadır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki üç mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: Höyük üzerindeki sürülmüş tarım arazisidir. Burada 4 metre aralıklarla sistemli bir yüzey taraması yapılmış ve yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Kalkolitik döneme ait olabilecek seramik parçalarına rastlanmıştır. Yüzey buluntuları arasında iki adet kırık öğütme taşı yer almaktadır. Taşlar belgelenmiş ve fotoğraflanmıştır. Mahal 2: Mahal 1'in kuzeydoğusunda bulunan nadasa bırakılmış tarım arazisidir. Mahalden bir torba yüzey seramiği toplanmıştır. Mahal 3: Höyüğe giden yolun kuzeydoğusunda bulunan nadasa bırakılmış tarım arazisidir. Mahalde çok seyrek olarak seramik görülmüştür.		
Modern arazi kullanımı: Höyük ve çevresi tarım arazisi olarak kullanılmaktadır. Üzerinde ve çevresinde tahıl ve şeker pancarı ekili alanlar mevcuttur.		

Arazi birim numarası: 150	Arazi yer adı: Karakaya Mevkii	Tarih: 17.07.2012
GPS noktası: 36 S 0398090 4241587	Rakım: 1202 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Kapaklı Köyü – Ilgın		
Yer tanımı: Karakaya Mevkii, Kapaklı Köyü'nün 2 km doğu/kuzeydoğusunda yer alır. Mevkii'ye, köyden anayolun karşısında bulunan toprak yoldan ulaşılır.		
Arazi tanımı: Toprak yolun kenarındaki bir tepe üzerinde yaklaşık bir yıl önce defineciler tarafından buldozerle talan edilmiş bir mezar bulunmaktadır. Mezarın kuzeydoğusunda, yaklaşık 800 metre mesafede, Karakaya Tepesi olarak adlandırılan ve zirvesinde kayalık alanların bulunduğu doğal bir tepe yer almaktadır. Tepenin güney yamacında arkeolojik bir yerleşme bulunmaktadır.		
Peyzaj tanımı: Karakaya Tepesi ve üzerindeki arkeolojik yerleşme çevresine oldukça hakim bir noktada, muhteşem bir manzaraya sahiptir. Tepe'den hem Kapaklı Köyü hem de Ilgın'dan Argıthanı'na giden yol belirgin bir şekilde gözükür. Mevkii'nin güneyinde Sarıgazi Mevkii denen yerde bir su kaynağı bulunmaktadır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki beş mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: Mezarın bulunduğu mahaldir. Mezardan ve çevresinden yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 2: Su kaynağının bulunduğu mahaldir. Kaynağın çevresinden yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 3: Toprak yolun kestiği alandır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 4: Karakaya Tepesi'nin güney yamacında arkeolojik yerleşmenin bulunduğu mahaldir. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 5: Karakaya Tepesi'nin zirvesindeki kayalıkların bulunduğu alandır. Mahalde, dikdörtgen yapılı bir binaya ait kalıntılara rastlanmıştır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 6: Karakaya Tepesi'nin zirvesindeki kayalık alanların hemen altındaki alandır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Ayrıca, bir adet kırık öğütme taşına rastlanmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Mevkii, Kapaklı Köyü halkı tarafından otlak alanı olarak kullanılmaktadır. Mevkii'nin batısında Orta Mahalle olarak adlandırılan, batısında da Bizim Mahalle Ağılı olarak adlandırılan iki ağıl bulunmaktadır. Karakaya Tepesi'nin kuzeyi, doğusu ve kuzeydoğusu devlet tarafından ağaçlandırılmıştır.		

Arazi birim numarası: 151	Arazi yer adı: Kale Tepesi	Tarih: 18.07.2012
GPS noktası: 36 S 0383283 4235280	Rakım: 1230 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Kapaklı Köyü – Ilgın		
Yer tanımı: Kale Tepesi'ne Kapaklı Köyü'nün 3,5 km güney/güneybatısında bulunan Sebiller Köyü'ne giden asfalt yoldan ulaşılır.		
Arazi tanımı: Tepe üzerinde, Helenistik ve Roma dönemine ait olabilecek yerleşim izlerine rastlanmıştır. Tepede ayrıca definecilerin kazdığı derin bir çukur bulunmaktadır.		
Peyzaj tanımı: Kale Tepesi, çevresindeki tarım arazilerine hakim bir tepe üzerindedir. Tepeden kuzeye doğru bakıldığında Kapaklı Köyü gözükür. Doğuda ise tepenin uzantısı vadi boyunca yükselerek devam etmektedir. Vadinin karşı tarafında çeşitli su kaynakları bulunmaktadır. Tepenin karşısında çoban ağılı olarak kullanılan bir mağara bulunmaktadır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki iki mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: Tepe üzerindeki duvar dolgu malzemesi kalıntılarının bulunduğu alandır. Mahalden yüzey seramikleri toplanmıştır. Mahal 2: Defineciler tarafından açılmış defineci çukurudur. Çukurun kesitinde arkeolojik tabakalar gözlenmiştir. Kesit, belgelenmiş ve fotoğraflanmıştır. Çukura ve çevresine ait seramikler, kemikler ve cam buluntular toplanmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Tepenin doğusunda çok geniş bir tahıl arazisi bulunmaktadır. Diğer kısımları ise otlak alanı olarak kullanılmaktadır.		

Arazi birim numarası: 152	Arazi yer adı: Kapaklı Höyük	Tarih: 18.07.2012
GPS noktası: 36 S 0395034 4238663	Rakım: 1119 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Kapaklı Köyü – Ilgın		
Yer tanımı: Kapaklı Höyük, Kapaklı Köyü'nün hemen kuzeybatısında yer alır. Ilgın'ı Akşehir'e bağlayan bölünmüş karayolu höyüğün içinden geçmektedir.		
Arazi tanımı: Höyük tipi yerleşmedir. Üzerinde İlk Tunç Çağı'na ait çok sayıda seramik görülmüştür.		
Peyzaj tanımı: Höyük, köyün doğuda eski ve batıda yeni mezarlık alanlarının arasında kalmaktadır. Höyüğün yakınlarında, güneyde, Eski Bağlar denen kurumuş bir su kaynağı bulunur. Höyüğün hemen yanındaki kurumuş dere yatağından antik dönemde burada bir derenin bulunduğu anlaşılmaktadır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki üç mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: Höyüğün güney/güneybatısında modern inşaat molozlarının bulunduğu alandır. Mahal yüzeyinde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 2: Karayolunun güney tarafında yola bakan höyük yamacıdır. Mahal yüzeyinde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 3: Karayolunun kuzey tarafında yola bakan höyük yamacıdır. Mahal yüzeyinde görülen seramikler toplanmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Höyüğün güneyi, güneybatısı ve güneydoğusu günümüzde inşaat molozlarının döküldüğü çöplük alanı olarak kullanılmaktadır. Karayolun kestiği tarafın kuzeyi ise ağaçlandırılmıştır.		

Arazi birim numarası: 153	Arazi yer adı: Kekeç Pekören Geçidi	Tarih: 19.07.2012
GPS noktası: 36 S 0391107 4243545	Rakım: 1074 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Argıthanı – Ilgın		
Yer tanımı: Kekeçboğazı Deresi'nin aktığı vadide, doğal bir tepenin kuzeyinde ve hemen altında yer alır.		
Arazi tanımı: Doğal tepe ile dere yatağı arasında kalan yamaç ve höyük yerleşmesidir.		
Peyzaj tanımı: Yerleşmenin güney/güneydoğu yamaçlarında yakın zamanda teraslanmış ve ağaçlandırılmış çıplak tepeler bulunmaktadır. Bu tepelerin kenarı yol inşaatı nedeniyle yerel yönetim tarafında buldozerlerle kazılmıştır. Yol yer yer erozyona uğramıştır. Vadinin karşı tarafındaki yamaçlarda ise ekili alanların yanı sıra Ortaçağ ve Osmanlı dönemlerine ait bir mezarlık alanı bulunmaktadır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki üç mahal belirlenmiş ve genel fotoğrafları çekilmiştir:		
Mahal 1: Yol ve dere arasında kalan batı yamacın üzerindeki nadasa bırakılmış arazidir. Mahal yüzeyinde görülen seramikler toplanmıştır.		
Mahal 2: Tren yolunun güney ve güneybatısında yer alan sürülmüş arazidir. Mahal yüzeyinde görülen seramikler toplanmıştır.		
Mahal 3: Yerleşme yakınında yer alan sürülmüş arazidir. Mahal yüzeyinde görülen seramikler sistemli bir şekilde toplanmıştır.		
Mahal 4: Helenistik döneme ait olan höyüktür. Mahal yüzeyinde görülen seramikler sistemli bir şekilde toplanmıştır.		
Mahal 5: Yerleşmenin batısında kalan mezarlık alanıdır. Mahal yüzeyinde görülen seramikler toplanmıştır. Mahalde iki adet işlenmiş mimari taş bloğa rastlanmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Yerleşme ve çevresi sürülmüş, hasat edilmiş ya da nadasa bırakılmış araziler ile kaplıdır.		

Arazi birim numarası: 154	Arazi yer adı: Reşadiye Küllük Höyük	Tarih: 20.07.2012
GPS noktası: 36 S 0393686 4245024	Rakım: 1063 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Boğazkent Köyü – Ilgın		
Yer tanımı: Höyük, Boğazkent/Reşadiye Köyü'nün 500 m kuzeyinde yer alır.		
Arazi tanımı: Üzeri tarla olarak kullanılan yassı bir höyüktür.		
Peyzaj tanımı: Tarım alanlarının ortasında yer alan Küllük Höyük'ün kuzeybatısında çıplak tepeler yükselir. Höyüğün hemen güneyinde bol ağaçlı Boğazkent Köyü yer alır. Kuzeybatısından tren yolu geçen höyüğün güneydoğusunda toprak bir yol ile DSİ'nin açtığı su kanalı uzanmaktadır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki üç mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: DSİ kuyusunun kuzeydoğusunda kalan kuzeybatı-güneybatı yönlü yeni hasat edilmiş tarladır. Tarlanın yüzeyinde görülen seramikler sistemli bir şekilde toplanmıştır. Mahal 2: DSİ kuyusunun güneybatısında yer alan sürülmüş tarladır. Tarlanın yüzeyinde görülen seramikler sistemli bir şekilde toplanmıştır. Mahalde bir adet bazalt öğütme taşı bulunmuş ve belgelenmiştir. Mahal 3: Mahal 2'nin güney/güneybatısındaki sürülmüş tarladır. Tarlanın yüzeyinde görülen seramikler sistemli bir şekilde toplanmıştır. Mahal 4: Su kanalının kuzey/kuzeybatı kesitidir. Kesitin yüzeyinde görülen seramikler toplanmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Höyük ve çevresi tarım alanı olarak kullanılmaktadır. Çoğunlukla buğday ve arpa yetiştirildiği gözlenmiştir. Höyüğün en yüksek noktasında DSİ tarafında açılmış bir artezyen kuyusu ve hemen yanında bir elektrik direği bulunmaktadır. Höyüğün kuzeyini tren yolu belirlerken güney/güneybatı kenarını toprak yol ile sulama kanalı kesmektedir.		

Arazi birim numarası: 155	Arazi yer adı: Yoğabaltık Höyük	Tarih: 21.07.2012
GPS noktası: 36 S 0395759 4246101	Rakım: 1062 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Argıthanı – Ilgın		
Yer tanımı: Höyük, Boğazkent/Reşadiye Köyü'nün yaklaşık 2,8 km kuzeydoğusunda Gavur Damı Mevkii'de yer alır. Mevkii'ye Çavuşçu'ya giden yoldan ulaşılır. Geniş bir sulama kanalı ile Boğazkent Deresi'nin eski yatağı arasında kalır.		
Arazi tanımı: Üzerinde 1960'lı yıllarda terk edilmiş kerpiç evlerin ve ahırların bulunduğu büyük bir höyük yerleşmesidir.		
Peyzaj tanımı: Höyük üzerinde çeşitli dönemlerden, özellikle 1960'lardan kalan yıkık kerpiç evler ve ahırlar bulunmaktadır. Höyüğün hemen kuzeyinde mezarlık alanı yer alırken, doğusu ve güneyi tarım arazileri ile çevrilidir. Höyük üzerinde eskiden burada bulunan köyün su ihtiyacını karşılayan birkaç adet kuyu bulunmaktadır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki altı mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: Höyüğün kuzeydoğu kenarında yer alan büyük çukurdur. Çukur yüzeyinde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 2: Höyüğün tamamıdır. Yüzeyinde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 3: Köprünün doğusunda yer alan kanaldır. Kanal içinde, yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 4: Höyüğün güneydoğusunda kalan sürülmüş tarladır. Tarlanın yüzeyinde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 5: Höyüğün kuzeyinde yer alan mezarlık alanıdır. Mezarlığın yüzeyinde görülen seramikler toplanmıştır. Ayrıca, bir adet sarıklı mezar taşı ve mezar taşı olarak kullanılmış bir adet mermer lentoya rastlanmıştır. Mahal 6: Köprünün batısında kalan kanaldır. Kanal içinde, yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Höyük üzerinde çeşitli dönemlerden, özellikle 1960'lardan kalan yıkık kerpiç evler ve ahırlar bulunmaktadır. Höyüğün hemen kuzeyinde mezarlık alanı yer alırken, doğusu ve güneyi tarım arazileri ile çevrilidir. Höyük üzerinde eskiden burada bulunan köyün su ihtiyacını karşılayan birkaç adet kuyu bulunmaktadır.		

Arazi birim numarası: 156	Arazi yer adı: Çavuşçugöl Höyük	Tarih: 24.07.2012
GPS noktası: 36 S 0399854, 4250136	Rakım: 1039 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Çavuşçu Göl - Ilgın		
Yer tanımı: Çavuşçugöl Beldesi'nin sınırları içerisinde. İçinde halk kütüphanesi ve belediye başkanının ofisinin bulunduğu belde merkezinin yaklaşık 200-250 m kuzeyinde bulunmaktadır.		
Arazi tanımı: Höyüğün tepe noktasında bir çeşme ve dut ağacının bulunduğu bir meydan vardır. Ancak, höyüğün bütün yamaçları kerpiç ve yeni inşa edilmiş beton binalarla doludur.		
Peyzaj tanımı: Oavadan 10-15 metre yukarıda bulunan yüksek bir höyüktür. Kekeç Boğazı – Arğıthanı – Reşadiye Çayı'nın deltası üzerinde bulunmaktadır. Höyüğün kuzeyinde, kuzeybatı-kuzeydoğu yönlenişine sahip dağ sırasına kadar uzanan düz bir alan bulunmaktadır. Bu dağ sırasının eteklerinde komşu köyleri görmek mümkündür. Görünen odur ki, delta'nın etrafında pek çok höyük ve küçük düzlük yerleşimler sıralanmaktadır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki iki mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: Höyüğün tepe noktasındaki meydandır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 2: Höyüğün kuzeyinde bulunan boş arazi ve yıkıntılardır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Bu mahaller dışında, aşağıdaki dört eserin ölçümleri alınmış, çizimleri yapılmış ve fotoğrafları çekilmiştir: Eser 1: Roma dönemine tarihlenen mermer bir steldir. Eser 2: Üzerinde Yunanca bir yazıt bulunan mermer bir stelidir. Eser 3: Farklı dönemlerde yeniden kullanılmış ve kazılmış mermer bir bloktur. Eser 4: Farklı dönemlerde yeniden kullanılmış ve kazılmış mermer bir bloktur.		
Modern arazi kullanımı: Evler ve kamusal mekanlar için kullanılmaktadır. Höyüğün tepe noktası, çeşme ve etrafındaki kamusal alan sayesinde bir buluşma mekanı olarak işlenmektedir. Bunun dışında, arazinin çoğu evler ve onların bahçeleri/avluları tarafından kullanılmaktadır. Çoğunlukla rastlandığı gibi, burada da meydan fazla tarım araçlarının ve inşaat malzemelerinin atıldığı bir yer haline gelmiştir. Meydanın kuzeydoğusunda, 20 sene önce terk edilmiş ve şu anda yıkıntı halinde olan evler bulunmaktadır.		

Arazi birim numarası: 157	Arazi yer adı: Uzun Pınar	Tarih: 25.07.2012
GPS noktası: 36 S 0397810, 4254569	Rakım: 1156 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Çavuşçugöl - Ilgın		
Yer tanımı: Arazi birimi, Uzun Pınar'ın kuzeyinde bulunan Dökmekaya Sırtı'nın üzerindeki bir burundan Sivri Tepe ve Uzun Pınar'a kadar uzanmaktadır. Birimin en alçak kısmı Sivri Tepe'nin güneyinde kalmaktadır.		
Arazi tanımı: Genel olarak Uzun Pınar olarak adlandırılan pınarların etrafında bulduğumuz malzeme yoğunlukları olarak tanımlanmıştır. En yüksek yoğunluklu malzeme Dökmekaya Sırtı, burun ve bağlantılı yamaçları ve bu tepe ile Sivri Tepe arasındaki vadide ele geçirilmiştir. Ancak, Uzun Pınar'dan aşağı inen vadide de çok miktarda malzeme bulunmuştur.		
Peyzaj tanımı: Ana pınar, Mahal 3'ün hemen güneyinde kalan Dökmekaya kireçtaşı sırtından çıkmaktadır. Vadide, höyük gibi gözükken pek çok alçak anakaya çıkıntısı bulunmaktadır. Bu görüntü, alanda çok miktarda kaçak kazı yapılmasına yol açmıştır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki sekiz mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: Sivri Tepe'nin eteklerindeki çukur olarak tanımlanmıştır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 2: Burunun yamaçlarıdır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Bu mahalde ayrıca büyük taşlarla örülmüş bir teras duvarı kayıt altına alınmıştır. Mahal 3: Burundaki/Kalenin tepesindeki kaçak kazı çukurlarıdır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 4: Mahal 1'in kuzeyinde kalan ve tepeye kadar uzanan yamaçtır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 5: Dökmekaya'nın güneydoğu/doğusunda kalan anakaya tepenin kuzeybatı yamacındaki kaçak kazı çukurlarıdır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Bu mahalde ayrıca büyük taşlarla örülmüş bir teras duvarı kayıt altına alınmıştır. Mahal 6: Mahal 1'den aşağı doğru uzanan yolun kestiği alandır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 7: Helenistik yerleşimin kuzeydoğusundaki teraslardır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 8: Uzun Pınar'ın güneybatısında bulunan eski pınarın kuzeydoğusunda kalan alandır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Özellikle pınarların etrafındaki alanlar, çayırılık olarak kullanılmaktadır. Çallı Ağıl adı verilen bir ağıl vadinin tabanında bulunmaktadır. Kasabada bize anlatıldığı üzere, bu alanda çok miktarda kaçak kazı meydana gelmektedir. Bu kazıların bıraktığı sayısız çukuru arazide görmek mümkündür. Tepenin eteğindeki bir alan ise, toprak ocağı olarak kullanılmaktadır.		

Arazi birim numarası: 158	Arazi yer adı: Çallı Ağıl Höyük	Tarih: 27.07.2012
GPS noktası: 36 S 0398813, 4253696	Rakım: 1038 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Çavuşçugöl - Ilgın		
Yer tanımı: Çavuşçugöl'ün yaklaşık 5 km kuzeyinde, asfalt yolun 150 m kuzeybatısında ve Çallı Ağılı'nın 300 m doğusunda bulunmaktadır.		
Arazi tanımı: Arazi birimi, höyük alanının ciddi derecede küçülmesine sebep olmuş toprak ocağının içinde kalmaktadır.		
Peyzaj tanımı: Ilgın Gölü havzasının çeperinde yer almaktadır. Eski dönemlerde, kıyıda ya da göle yakın bir noktada bulunduğunu düşünmekteyiz. Batısında Dökmekaya sırtı , kuzeybatısında ise Sivri Tepe bulunmaktadır. Toprak ocağındaki jeomorfolojik kesit, Uzun Pınar'ın üç kaynağına bağlı akarsuyun höyüğün hemen kenarından geçtiğini göstermiştir.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki dört mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: Toprak ocağı kesiti. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 2: Toprak ocağının etrafındaki malzeme yoğunluğu. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 3: Drenajın dip noktasındaki muhtemel toprak ocağı. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 4: Çallı Ağılı'nın batısında bulunan kaçak kazı çukurudur. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Bu alanda aynı zamanda gömü için kullanılmış olan küplere rastlanmış, bu mezarlar da kayıt altına alınmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Arazinin batısında eskiden ağıl ve arı çiftliği olarak kullanılan bir alan bulunmaktadır. Höyüğün kuzey sınırı, toprak ve kum alma aktiviteleri yüzünden büyük ölçüde tahrip olmuş durumdadır. Höyüğün güney ve güneybatısında daha önce meydana gelen toprak alma aktiviteleri yüzünden benzer hasarlar bulunmaktadır.		

Arazi birim numarası: 159	Arazi yer adı: Küçük Höyük	Tarih: 27.07.2012
GPS noktası: 36 S 040099, 4251641	Rakım: 1032 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Çavuşçugöl - Ilgın		
Yer tanımı: Çavuşçugöl Beldesi'nin 15 km kuzeyinde bulunmaktadır. Çavuşçugöl'ün kuzey çıkışındaki sulama kanalının üzerinden geçen bir köy yolu aracılığıyla ulaşılmaktadır.		
Arazi tanımı: Küçük Höyük, 1988-1990 yılları arasında buldozer ile tahrip edilmiştir. Arazi birimi olarak tanımladığımız alan, höyüğü ortasından kesen köy yolu ile batısında bulunan ekin tarlasıdır.		
Peyzaj tanımı: Düz ve alüvyal bir ova olan Ilgın Gölü havzasının hemen ortasında yer almaktadır. Bir Helenistik kale yapısı, Uzun Pınar ve Dökmekaya Sırtı bu havzayı çevrelemektedir. Havzanın doğusunda bulunan dağlar ise çok daha uzak mesafede bulunduğundan, bu alanlar kadar dikkat çekici olamamaktadır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki iki mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: Küçük Höyük'ün içinden geçen yolun batısındaki tarladır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Bu mahalde bulunan bir öğütme taşı ayrıca kayıt altına alınmıştır. Mahal 2: Mahal 1'in kuzeyindeki tarlanın güneydoğu çeyreğidir. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Tarım arazisi olarak kullanılmaktadır. Ekili ürünler arasında tahıl, şeker pancarı, mısır, yonca ve hayvan yemi bulunmaktadır. Köy yolu arazi biriminin içinden geçmektedir.		

Arazi birim numarası: 160	Arazi yer adı: Ada Tepe	Tarih: 28.07.2012
GPS noktası: 36 S 0400462, 4252965	Rakım: 1032 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Çavuşçugöl - Ilgın		
Yer tanımı: Çavuşçugöl Beldesi'nin 4-5 km kuzeyinde bulunmaktadır. Küçük Höyük'ün de üzerinden geçen köy yolu ile ulaşımı sağlanmaktadır. Uzun Pınar'ın doğrudan doğusunda, Hareme (Gölyaka) Köyü'nün ise 7-8 km kuzey-kuzeybatısında bulunmaktadır.		
Arazi tanımı: Ilgın Gölü havzasının ortasında bulunan bir höyüktür. Dede Tepesi / Çallı Ağıl / Uzun Pınar yerlerinin 2 km doğusunda yer almaktadır.		
Peyzaj tanımı: Köylüler, höyüğün 1950'li yıllarda sulak ve bataklık bir çevrede bulunduğunu anlatmışlardır. Göl havzası, her yönde yükselen tepeler ve dağlarla çevrilidir. Kuzeybatı yönünde, Hareme (Gölyaka) ile Uzun Pınar arasında kalan bölgede çok büyük ölçekli ve eski bir kömür madeni bulunmaktadır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki dört mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: Yolun batısında bulunan tarlanın ve kuzey-kuzeydoğu doğrultusunda bulunan yarısıdır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 2: Yolun batısında bulunan tarlanın güney-güneybatı doğrultusunda bulunan yarısıdır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 3: Yolun doğusunda bulunan tarladır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 4: Mahal 1 ve 2'nin batısında bulunan tarladır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Tarım arazisi olarak kullanılmaktadır. Çoğu tarlada buğday yetiştirilmektedir, ancak şeker pancarı ve mısır üretimi de yaygındır.		

Arazi birim numarası: 161	Arazi yer adı: Hareme (Gölyaka)	Tarih: 28.07.2012
GPS noktası: 36 S 039905, 4257756	Rakım: 1060 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Ilgın		
Yer tanımı: Ilgın'ın 25 km kuzeyinde,Çavuşçugöl Beldesi'nin yaklaşık 8 km kuzeyinde bulunmaktadır. Köyün arazisi, Ada Tepe'ye (Arazi birim no 160) kadar uzanmaktadır.		
Arazi tanımı: Köyün tamamı arazi birimi olarak tanımlanmıştır. Köy, eski kömür ocağının kuzeydoğusunda bulunmaktadır.		
Peyzaj tanımı: Bozdağ'ın eteklerinde kurak bir arazide kurulmuştur. Eskiden su kaynağına erişimi olmayan bu köy, günümüzde ise iki sene önce açılan bir boru hattı ile Uzun Pınar'dan içme suyu almaktadır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki iki eser belirlenmiş, ölçümleri yapılmış ve fotoğrafları çekilmiştir: Eser 1: Büyük ihtimalle mermerden yapılmış olan bir steldir. Bu stel, Gölyaka İlköğretim Okulu'nun bahçesindeki Atatürk heykeline katılmış, üzeri boyanmıştır. Bu nedenle malzemesini kesinlikle tahmin etmek zordur. Üzerinde Yunanca bir yazıt bulunmaktadır. Eser 2: Eser 1'de bahsedilen Atatürk heykelinin önünde bulunan ve kireçtaşından yapılmış bir stel tabanıdır. Ortasında, stelin oturtulması için tasarlanmış bir delik bulunmaktadır.		
Modern arazi kullanımı: Köy yerleşimi olarak kullanılmaktadır. Bu alanda hayvancılık yapıldığından, iskan alanının içinde hayvanların barınacağı alanlar mevcuttur. Köyde 20. yüzyıl başlarından kalma bir eski camii vardır.		

Arazi birim numarası: 162	Arazi yer adı: Çay Ağı Höyük	Tarih: 31.07.2012
GPS noktası: 36 S 0402218, 4239383	Rakım: 1034 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Ilgın		
Yer tanımı: Ilgın'ın hemen dışındaki yerleşimlerden sadece birkaç km kuzeybatı yönündedir. Ilgın-Tuzlukçu asfalt yolu, bu höyüğün hemen doğusunda ve 500 metre ötesinde bulunmaktadır. Tren yolu ise höyüğün yaklaşık 150 metre batısından geçmektedir.		
Arazi tanımı: Gayetle düz bir arazi olan Ilgın Ovası'nın ortasında belirgin bir höyük olarak ortaya çıkmaktadır.		
Peyzaj tanımı: Höyüğün çevresinde, genellikle modern döneme tarihlenen pek çok sulama kanalı bulunmakta, büyük bir tanesi höyüğün hemen doğusundan geçmektedir. Çevredeki ağaçlık peyzajda bol miktarda söğüt ve kavak ağacı bulunmaktadır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki üç mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: Höyüğün tepe noktası ve yamaçlarından oluşmaktadır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 2: Höyüğün tabanındaki bir tarla ve güneybatı doğrultusundan geçen kanaldır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 3: Höyüğün güneydoğu tarafındaki bir tarladır. Yüzeyde görülen seramikler sistematik bir şekilde toplanmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Höyüğün etrafı, derin sürülmüş buğday tarlaları ile çevrilidir. Höyüğün yarısı, derin sürüm nedeniyle tahrip olmuştur ve yüzeyde pek çok kaçak kazı çukuru bulunmaktadır.		

Arazi birim numarası: 163	Arazi yer adı: Aktepe Mağarası	Tarih: 01-02.08.2012
GPS noktası: 36 S 0404026, 4248457		Rakım: 1127 m
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Ilgın		
Yer tanımı: Aktepe isimli dağ, Üçpınarlar'ın kuzeydoğusunda, Yorazlar Köyü'nün ise güneyinde bulunmaktadır. Aktepe Mağarası ise, dağın batı yamacının üst kısımlarında bulunmaktadır.		
Arazi tanımı: Mağaranın girişi ve içi arazi birimi olarak tanımlanmıştır. Göle bakar doğrultuda durulduğunda, Üçpınarlar taş ocağı görülebilmektedir.		
Peyzaj tanımı: Mağara, gölün üzerinde bulunan ve batı bakarlı dik bir yamaçta bulunmaktadır. Kireçtaşı anakaya çoğu yerde çatlamış ve pek çok küçük parçanın kopmasına sebep olmuştur.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki iki mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: Mağara girişinin önünde ve hemen altında bulunan alanlardır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Mahal 2: Mağaranın tahribata uğramış iç kısımlarıdır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Doğu-kuzeydoğu duvarındaki bir kesitin ve kuzeybatı duvarındaki bir kesitin çizimleri yapılmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Bu mağara, yarasalar için doğal bir habitat oluşturmaktadır. Buna bağlı olarak, mağarada guano (yarasa gübresi) toplama çalışmaları yapılmaktadır.		

Arazi birim numarası: 164	Arazi yer adı: Üçpınarlar	Tarih: 04.08.2012
GPS noktası: 36 S 0403668, 4247785	Rakım: 1050 m	
Bağlı olduğu ilçe/kasaba/mahalle/köy: Yorazlar, Ilgın		
Yer tanımı: Aktepe'nin güneybatısından uzanan alçak sırt, arazinin güney ucunu oluşturmaktadır. Batı tarafında asfalt yol ile, kuzey tarafında büyük modern taş ocağı ile, doğu tarafında ise kanal ile sınırlanmaktadır.		
Arazi tanımı: Aktepe'nin güney-güneybatısında bulunan antik taş ocağı ve bu ocakla göl arasında kalan alan olarak tanımlanmıştır.		
Peyzaj tanımı: Taş ocağı, kayrak ve kireçtaşı anakayaların bulunduğu bir noktada bulunmaktadır. Bu alanda çok seyrek bir bitki örtüsü vardır ve bu örtü genellikle dikenli çalılardan oluşmaktadır. Taş ocağı ile göl arasındaki alan daha sulak ve yeşildir. Bu bölgede bir adet çeşme bulunmaktadır.		
Yapılan işler: Birime ait aşağıdaki iki mahal belirlenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir: Mahal 1: Taş ocağı alanının tamamıdır. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır. Bu bölgede ayrıca Total Station / EDM (Electronic Distance Meter – Elektronik Mesafe Metresi) ile haritalama yapılmıştır. Mahal 2: Taş ocağı ile göl arasında kalan alanda bulunan çeşmedir. Yüzeyde görülen seramikler toplanmıştır.		
Modern arazi kullanımı: Genellikle sürülerin otlatması için kullanılmaktadır. Ayrıca, çok sayıda kaçak kazı meydana gelmektedir.		